Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)
Ἀργυροῦν μετάλλιον Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Τιμὴ φύλλου δραχμαὶ 1500

Περίοδος Δ' — Τόμος 2ος | *Ἀθῆναι, 27 Δεκεμβρίου 1947* | *Ἔτος 70ον — Ἀριθ. 2*

ΧΩΚ ΦΙΝ

(Ο ΦΙΛΟΣ ΤΟΥ ΤΟΜ-ΣΩΓΕΡ)

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ MARK TWAIN

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ξαναγύρισα, λοιπόν, στὴν κυρία Ντούγκλας ποὺ μὲ δέχτηκε μὲ ἀνοιχτὴ ἀγκαλιὰ καὶ χωρὶς νὰ μὲ μαλλώσει. Μετάνοιωσα ἀμέσως ποὺ τὴν ἔκανα νὰ λυπηθεῖ κι' ἂν δὲν ντρεπόμουν ἀπ' τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό μου, θὰ ἔπεφτα πάνω της καὶ θὰ κλαιγα, θὰ κλαιγα ὅπως τὰ πολὺ μικρὰ παιδιά. Κάτι ὅμως μὲ συγκρατοῦσε ἀπὸ μέσα καὶ δὲν ἄφηνα τὴ συγκίνησή μου νὰ φανερωθεῖ. Ὅπως βλέπετε, εἶμουν κακὸς ἀκόμα, πολὺ κακός. Μ' ἔβαλε πάλι νὰ φορέσω τὰ καινούργια μου ροῦχα καὶ μοῦδωσε ἕνα ζευγάρι κόκκινα παπούτσια, ποὺ τ' ἀγόρασε γιὰ μένα στὸ διάστημα ποὺ ἔλειπα ἀπὸ κοντά της. Κι' ὅλ' αὐτὰ ὄχι γιὰ νὰ μὲ καλοπιάσει, ἀλλὰ γιατὶ μὲ ἀγαποῦσε ἀληθινά, σὰ δικό της παιδί.

Ἄρχισε, λοιπόν, ἡ παλιὰ ἱστορία. Τὸ κουδούνι εἰδοποιοῦσε στερεότυπα ὅτι τὸ τραπέζι ἦταν ἕτοιμο, ἢ ὅτι ἔπρεπε νὰ κοιμηθοῦμε, ἢ ὅτι ἔπρεπε νὰ ξυπνήσουμε. Σωστὲς μηχανὲς δηλαδή. Πεινασμένος ἢ χορτάτος εἶμουν ὑποχρεωμένος νὰ μένω στὸ τραπέζι μέχρι ποὺ νὰ σερδιριστεῖ καὶ τὸ τελευταῖο πιάτο. Κι' ὅμως ἐγὼ μέσα σὲ δυὸ λεφτὰ εἶχα τελειώσει τὴ σοῦπα μου καὶ δὲν ἔβλεπα τὴν ὥρα νὰ σηκωθῶ καὶ νὰ φύγω. Ἄ, βέβαια! Ἐδῶ δὲν βρισκόμουν στὸ δάσος νὰ κάνω ὅτι θέλω καὶ νὰ τρώγω ὅπως θέλω. Ἐδῶ ὅταν κανεὶς τύχαινε νὰ εἶναι γρήγορος στὸ φαγητό του, ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ κάθεται μὲ σταυρωμένα χέρια καὶ νὰ παρακολουθεῖ τοὺς ἄλλους νὰ τρῶνε. Μάλιστα χωρὶς νὰ μπορεῖ νὰ χασμουρηθεῖ! Μάταια παραπονέθηκα στὴν κυρία Ντούγκλας, μάταια τὴν παρεκάλεσα, μάταια τῆς εἶπα πὼς μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ κάθουμαι καρφωμένος στὴ θέση μου. Τὰ λόγια μου πῆγαν χαμένα.

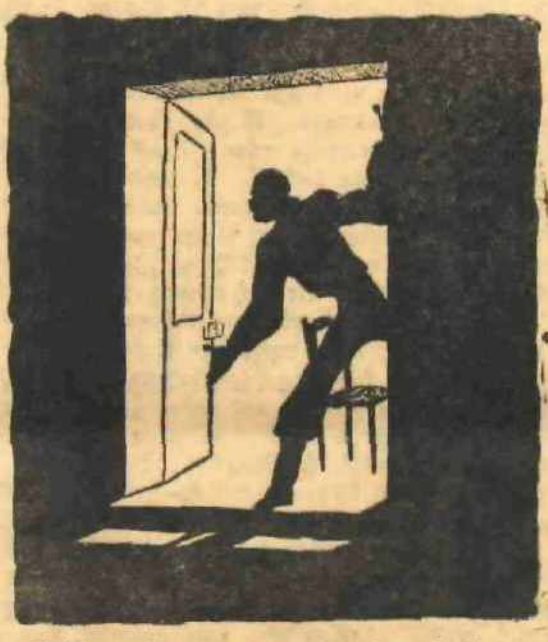

Γλύστρησα ὅσο μποροῦσα πιὸ σιγά... (σελ. 14 στ. γ)

— Καϋμένε Χώκ, ἦταν ἡ ἀπάντησή της, αὐτὸ εἶναι ὑπόθεση ποὺ σὲ λίγο θὰ σὲ διασκεδάζει. Θὰ συνηθίσεις μὲ τὸ παραπάνω στοὺς τρόπους τῶν καθὼς πρέπει ἀνθρώπων. Θὰ μάθεις σὲ λίγο νὰ κάθεσαι στὸ κάθισμά σου, δίχως νὰ νοιώθεις κανένα μούδιασμα στὰ πόδια. Κάνε λίγη ὑπομονὴ καὶ δὲ θὰ χάσεις!

Ἔκανε ὅμως μεγάλο λάθος στὶς προβλέψεις της, γιατὶ τὸ μούδιασμα τῶν ποδιῶν μου ἄρχιζε πρωτοῦ ἀκόμα τὸ γεῦμα φτάσει στὰ μισά. Τότε ἡ ἀδελφὴ τῆς κυρίας Ντούγκλας, ἡ μὶς Γιοῦτσον, μιὰ καλόκαρδη μᾶλλον γεροντοκόρη, ἔπαιρνε τὸ λόγο ἀπὸ συνήθεια νὰ κάνει τὴν αὐστηρή:

— Χώκ, μὴν ἀκουμπᾶς τὰ χέρια σου στὸ τραπεζομάντηλο!

Κατέβαζα ἀμέσως τὰ χέρια, ἀλλὰ ἡ μὶς Γιοῦτσον ἔβρισκε καινούργιο πάτημα:

— Μὴν καμπουριάζεις Χώκ, κάθισε ἴσια!

Καθόμουν ἴσια καὶ τότε ἄρχιζα νὰ γελῶ γιατὶ ἡ μὶς Γιοῦτσον ἤξερε νὰ μιμεῖται θαυμάσια τὰ χασμουρητά μου. Ἄνοιγε διάπλατα τὸ στόμα της, μισόκλεινε τὰ μάτια καὶ ρουφοῦσε δυνατὰ τὴ μύτη της. Ὕστερα γελοῦσε καλόκαρδα καὶ ἡ ἴδια. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἐμπόδιζε τὴν κυρία Ντούγκλας ν' ἀγριοκοιτάζει τὴν ἀδελφή της.

— Τοῦ δίνεις θάρρος! τῆς ἔλεγε μισοθυμωμένα. Αὐτὰ πρέπει νὰ λείψουν μιὰ γιὰ πάντα!

Παλιότερα, ἡ μὶς Γιοῦτσον ἦταν δασκάλα καὶ γι' αὐτὸ ἤξερε πῶς νὰ μεταχειριστεῖ ἕνα ἀτίθασσο ἀγόρι σὰν καὶ μένα. Μὲ μάλλωνε τὶς περισσότερες φορές, μὲ τὴ διαφορὰ ὅμως πὼς δὲν ὑπῆρχε λόγος δυσαρέσκειας μεταξύ μας.

Ἡ μητέρα μου, ποὺ εἶχε μάθει λίγο νὰ γράφω καὶ νὰ διαβάζω, ἀλλὰ ὅπως ὁ πατέρας δὲν ἤθελε ἀργότερα νὰ μ' ἀφήσει νὰ πάω στὸ σχολεῖο, ἔπρεπε τώρα νὰ ξαναρχίσω μαθήματα κοντὰ στὴ μὶς Γιοῦτσον. Φαίνεται πὼς εἶμουν καλὸς μαθητής, γιατὶ πολὺ γρήγορα ἄρχισα νὰ παίρνω μπροστά. Καὶ μ' ὅλο ποὺ ἡ διάρκεια ἑνὸς μόνο μαθήματος κρα-

τοῦσε δύο καὶ τρεῖς ὧρες καμμιὰ φορά, δὲν μὲ στενοχωροῦσε καὶ τόσο.

— Θὰ μπορέσω ἄραγε νὰ γράφω τόσο καλὰ ὅπως ὁ Τόμ; τὴ ρώτησα μιὰ μέρα.

— Σ' ἕνα μήνα θὰ γράφεις πολὺ καλύτερα καὶ θὰ κάνεις λιγώτερα ὀρθογραφικὰ λάθη ἀπὸ κεῖνον. Φτάνει ὅμως νὰ βάλεις καὶ σὺ κάποια προσπάθεια γιὰ νὰ τὸν ξεπεράσεις. Ποτὲ δὲν εἶχα καλύτερα μαθητὴ ἀπὸ σένα, Χένη!

Ἔνοιωσα κάποια περηφάνεια ἀκούγοντας τὰ ἐπαινετικὰ αὐτὰ λόγια τῆς μὶς Γιοῦτσον. Ἀπὸ κεῖνη τὴ στιγμὴ ἄρχισα νὰ σκέφτομαι λιγώτερο τὸ βαρέλι, ποὺ γιὰ νὰ πῶ τὴν ἀλήθεια, τὸ ἐπιθυμοῦσα κάποτε - κάποτε. Δὲν εἶναι εὔκολο βέβαια νὰ ξεσυνηθίσεις ὡρισμένες συνήθειες ποὺ κάποτε γέμιζαν τὴ ζωή σου. Πολὺ συχνὰ ὀνειρευόμουν τὰ μεγάλα ποτάμια ποὺ ἔπαιρνα τὸ μπάνιο μου ὅτι ὧρα ἤθελα, τὰ καταπράσινα δάση μὲ τὶς δροσερὲς φυλλωσιές, τὶς ρεμματιὲς καὶ τοὺς κάμπους. Ἡ καρδιά μου λαχταροῦσε νὰ πεταχτῶ μιὰ στιγμὴ ὥς ἐκεῖ, νὰ κυλιστῶ στὶς πρασινάδες καὶ νὰ μιλήσω μὲ τὰ πουλιά. Προτιμοῦσα ὅμως νὰ βασανίζομαι μὲ τὴν ἰδέα τους, παρὰ νὰ ξαναφύγω ὅπως τὴν πρώτη φορὰ τριγυρνώντας ἐδῶ καὶ κεῖ πεινασμένος κι' ἔρημος.

Ἕνα ὡραῖο πρωΐ, ὁ Τὸμ ἔμεινε ἔκπληκτος ὅταν ὁ Τζίμ, ὁ μαῦρος ὑπηρέτης τῆς μὶς Γιοῦτσον, τοῦ ἔδωσε ἕνα γράμμα μου ποὺ τὸν προσκαλοῦσα νὰ ἔλθει στὸ δεῖπνο τῆς κυρίας Ντούγκλας. Δὲν πίστευε στὰ μάτια του. ὅταν τοῦ εἶπα πὼς τὸ γράμμα αὐτὸ τὸ ἔγραφα μόνος μου χωρὶς τὴ βοήθεια κανενός. Γιὰ νὰ τὸ πιστέψει ζήτησα τὴ μαρτυρία τῆς δασκάλας μου ποὺ τοῦ τὸ βεβαίωσε μὲ λόγια ἐπαινετικὰ καὶ γεμᾶτα περηφάνεια. Ὁ Τόμ, μοῦσφιξε τὸ χέρι μὲ θαυμασμὸ καὶ εἰλικρίνεια κι' αὐτὸ γιὰ μένα στάθηκε ἡ πρώτη ἀληθινή μου νίκη στὴ ζωή. Ἀφοῦ εἶμουν καλὸς μαθητής, μποροῦσα νὰ γίνω καὶ καλὸς ἄνθρωπος.

Ἀκόμα καὶ στὶς διακοπές, ἡ κυρία Ντούγκλας μοῦ κρατοῦσε σφιχτὸ τὸ χαλινάρι. Μετρημένος περίπατος, μετρημένες τρεχάλες, μετρημένα λόγια. Κι' ὡστόσο δὲν ἔννοιωθα πιὰ μαζὶ μὲ τὶς καλὲς αὐτὲς γυναῖκες τὴν παραμικρὴ στενοχώρια. Τὸ κακὸ μόνο ἦταν ποὺ προσκαλοῦσαν πολὺ κόσμο στὸ τραπέζι καὶ ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ὑπῆρχαν μερικοὶ καθὼς πρέπει κύριοι ποὺ σοχνὰ πυκνὰ μοῦ βάζανε πρόγκα, μὲ πολύ . . . λεπτὸ τρόπο! Ὅλοι αὐτοὶ βέβαια ἤξεραν τὴν ἱστορία μου καὶ τοὺς φαινόταν λιγάκι ἄπρεπο νὰ βρίσκομαι στὸ τραπέζι μαζί τους, ἐνῶ θὰ μποροῦσα κάλλιστα νὰ φάω μόνος μου στὴν κουζίνα. Ἕνα βάδυ, ἡ κυρία Ντόρπς, μιὰ πολὺ ψηλὴ ξερακιανὴ κυρία, ποὺ ὅλοι τὴ φώναζαν μεταξύ τους «σουσουράδα» εἶπε στὴ δίπλανή της, τάχα ἐμπιστευτικά, ἀλλὰ γιὰ νὰ τ' ἀκούσουν ὅλοι:

— Αὐτὸ τὸ παιδὶ μοῦ θυμίζει καρδερίνα μὲ τὰ κόκκινα μαλλιά του καὶ φλῶρο μὲ τὶς πιτσιλάδες του!

Ὅλοι γέλασαν, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κυρία Ντούγκλας, τὴν ἀδελφή της καὶ μένα. Ἡ μὶς Γιοῦτσον, σηκώθηκε λίγο νευρικὰ ἀπὸ τὸ κάθισμά της καὶ μοῦ εἶπε, δείχνοντάς μου μὲ τὰ μάτια τὴν κυρία Ντόρπς:

— Χών, μπορεῖς νὰ ὑπερασπίσεις τὸν ἑαυτό σου!

— Σηκώθηκα καὶ ὑποκλήθηκα ὅσο καλύτερα μποροῦσα καὶ μὲ φωνὴ ποὺ δὲν ἔτρεμε καθόλου, ἀπάντησα σταθερά:

— Δὲν ἔχω νὰ ὑπερασπίσω τίποτα τὸν ἑαυτό μου μὶς Γιοῦτσον. Ἡ κυρία Ντόρπς σὰν σουσουράδα ποὺ εἶναι μὲ βλέπει τόση ὥρα σὰν πουλί!

Τὸ ἀστεῖο μου ἦταν χοντροκομμένο, ἀλλὰ ἔβαλε τὰ πράγματα μιὰ γιὰ πάντα στὴ θέσή τους. Οἱ προσκεκλημένοι πάγωσαν καὶ τὸ πηρούνι τῆς κυρίας Ντόρπς ξέφυγε ἀπὸ τὰ χέρια της κι' ἔπεσε μὲ θόρυβο πάνω στὸ πάτωμα. Ἡ μὶς Γιοῦτσον ὅμως μὲ κοίταξε τόσο γλυκὰ ποὺ συγκινήθηκα βαθειά. Ὡστόσο δὲν μποροῦσα πιὰ νὰ νοιώθω τὸν πάγο νὰ μὲ κυκλώνει καὶ δίχως κουβέντα παράτησα τὸ τραπέζι καὶ βγῆκα στὴ βεράντα. Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἡ κυρία Ντούγκλας μ' ἄφησε νὰ σηκωθῶ πρωτοῦ σηκωθοῦν οἱ ἄλλοι, ἀλλὰ κι' ἡ πρώτη φορὰ ὕστερα ἀπὸ τόσον καιρό, ποὺ μοῦ ἦρθε ἡ ἰδέα νὰ τὸ ξανασκάσω ἀπὸ κεῖ μέσα. Ὤ, δίχως ἄλλο! Ἂν δὲν ἦταν ὁ Τὸμ στὴ μέση θἄφευγα κι' ἂς γινόταν ὅτι ἤθελε!

Τὸν συναντοῦσα μιὰ δυὸ φορὲς τὴν ἑβδομάδα καὶ μέναμε σύμφωνοι νὰ πᾶμε στὸ δάσος, τὴν ὥρα ποὺ οἱ ἄλλοι θὰ νόμιζαν πὼς κοιμῶμασταν. Τὸ χειμῶνα ἕνα καλὸ κρεββάτι ἀξίζει καλύτερα ἀπὸ ἕνα βαρέλι. Ὅσο γιὰ τὸ καλοκαῖρι, αὐτὸ εἶναι ἄλλη ἱστορία.

Μιὰ νύχτα μόλις εἶχα μπεῖ στὸ δωμάτιό μου. Ὁ Τὸμ μὲ εἶχε προειδοποιήσει ὅτι ἡ «συμμορία» ἦταν σχεδὸν ἕτοιμη καὶ ἔπρεπε νὰ εἶμαι προσεκτικὸς αὐτὲς τὶς τελευταῖες μέρες ἢ μᾶλλον τὶς νύχτες! Ἀλλὰ ἡ ἑβδομάδα ἦταν στὸ τέλος της κι' ἀκόμα ὁ φίλος μου νὰ φανεῖ. Ἐκεῖνο τὸ βράδυ εἶμοῦν' τέλεια ἀπελπισμένος κι' ἀντὶ νὰ πέσω στὸ κρεββάτι, κάθισα λίγο στὸ παράθυρό μου ὀνειροπολώντας τρελλὲς περιπέτειες, ποὺ ἀλλοίμονο, δὲν ἔλπιζα πιὰ νὰ τὶς πραγματοποιήσω! Τὸ ρολόγι τῆς γειτονικῆς ἐκκλησίας χτύπησε δώδεκα φορές. Ὅλα βυθίστηκαν πάλι στὴ σιωπή. Τίποτα δὲν κινιόταν, οὔτε μέσα στὸ σπίτι, οὔτε ἔξω στὸ μεγάλο κῆπο. Ὅλα ἡσύχαζαν ρεμβάζοντας καὶ μόνο μερικὰ βατράχια τραγουδοῦσαν χαρούμενα σὲ μιὰ γειτονικὴ νερόλακα.

Ἄξαφνα, ἄκουσα κάτι σὰ θόρυβο κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρό μου, λὲς καὶ κάποια ἀόρατα πόδια ἔσπαναν τὰ ξερὰ κλαδιὰ ποὺ βρίσκονταν σκορπισμένα ἐκεῖ ἀπὸ καιρό. Ἔμεινα ἀκίνητος. Τί νὰ ἦταν ἄραγε τοῦτος ὁ θόρυβος; Ἀλλὰ δὲν ἔκανα λάθος. Στ' ἀφτιά μοῦ ἤρθε ἐκεῖνο ποὺ λαχταροῦσα τόσες καὶ τόσες μέρες. Ἕνα σιγανὸ «μιάου» στὴν ἀρχή, ἀπὸ λίγη ἀπόσταση. Ἔπειτα πιὸ δυνατὸ καὶ πιὸ χαρούμενο. Ἡ καρδιά μου σκίρτησε. Τὸ μιάου αὐτό, ἦταν τὸ σύνθημα ποὺ εἶχε δριστεῖ. Ἔγυρα γρήγορα - γρήγορα ἔξω ἀπὸ τὸ περβάζι, ἔβαλα τὰ χέρια μου χωνὶ καὶ ἀποκρίθηκα:

— Μιάου!

— Μιάου! Μιάου! ἦρθε ἡ ἀπάντηση.

Εἶμουν βέραιος πιά, ὁ φίλος μου ὁ Τὸμ Σώγερ, ἦρθε κατὰ τὴν ὁπόσχεσή του. Ἔσβυσα τὴ λάμπα καὶ ἀκροπατώντας βγῆκα ἀπὸ τὸ παράθυρο. Γλύστρησα ὅσο μποροῦσα πιὸ σιγὰ κατὰ μῆκος τῆς στέγης μιᾶς ἀποθήκης καὶ πήδησα στὸν κῆπο. Ὁ Τὸμ μὲ περίμενε κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙ

Η ΣΥΜΜΟΡΙΑ ΤΟΥ ΤΟΜ ΣΩΓΕΡ

Προχωρήσαμε ἀκροπατώντας κάτω ἀπὸ τὴν ἀριστερὴ δεντροστοιχία ποὺ ἔφερνε σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ἐξόδους τοῦ κήπου. Τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ περνοῦσαμε μπρὸς ἀπὸ τὴν κουζίνα, τὸ πόδι μου σκάλωσε κι' ἔπεσα ἀνάσκελα. Μὲ τὸ πέσιμό μου ἔκανα ἕνα μικρὸ θόρυβο. Ὁ Τὸμ ξαπλώθηκε κατάχαμα καὶ μείναμε ἀκίνητοι ἀρκετὴ ὥρα, ἀπὸ φόβο μὴ μᾶς πῆρε εἴδηση κανεὶς ἀπὸ τὸ σπίτι. Εἴχαμε δεῖ κι' ὅλας τὸ Τζίμ· τὸ μαῦρο ὑπηρέτη τῆς δεσποινίδος Γιοῦτσον, ποὺ καθόταν στὴν πόρτα τῆς κουζίνας. Τὸν διακρίναμε καλά, γιατὶ πίσω του εἶχε ἀναμένο τὸ φῶς.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΙΑΝΝΗΣ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

Τὰ παιδικὰ βιβλία τὸν τελευταῖο αὐτὸ καιρὸ ἔχουνε πληθύνει πολύ, καὶ κατακλύζουνε κυριολεκτικὰ τὰ βιβλιοπωλεῖα μὲ τὰ φανταχτερά τους τὰ χρώματα. Μερικὰ μάλιστα ἀπ' αὐτά, τὰ λίγα, τὰ καλὰ δίνουνε τὴ χαρά, ὄχι μόνο στὸ παιδὶ ἀλλὰ καὶ στοὺς μεγάλους, μὲ τὴν καλλιτεχνική τους ἐμφάνιση καὶ τὸ σοφὸ περιεχόμενό τους.

Ἓν' ἀπ' αὐτά, μοναδικὸ μπορεῖ νὰ πεῖ κανεὶς στὸ εἶδος του, εἶναι καὶ τὸ βιβλίο τοῦ κ. Γ. Ματζουράνη «*Ἠλεκτροτεχνία γιὰ παιδιά*».

Ὅταν ἤμουνα μικρός, μαθητὴς κι' ἐγώ, μὲ μιὰ κάποια ξεχωριστὴ χαρά, ἔβλεπα πάντα στὸ πρόγραμμα τοῦ σχολείου, τὸ μάθημα τῆς Φυσικῆς Πειραματικῆς, ποὺ γινότανε ἀκόμα πιὸ ἐνδιαφέρον, ὅταν στὸ γυμνάσιο ἀρχίζαμε νὰ μπαίνουμε στὰ μυστήρια τοῦ ἠλεκτρισμοῦ. Πολλὲς φορὲς ἀπορροφημένοι ἀπὸ τὴ διδασκαλία τοῦ καθηγητή μας, δὲν ἀκούγαμε οὔτε τὸ κουδούνι τοῦ διαλείμματος, ποὺ ἄλλες φορὲς τὸ περιμέναμε σὰν ἀπὸ μηχανῆς θεό. Μὲ ἄλλα λόγια τὸ μάθημα τῆς φυσικῆς ἦταν γιὰ μᾶς ἡ ὅαση μέσα στὴν αὐχμηρότητα ποὺ ἁπλωνε γύρω μας, πρὸ παντὸς στὸ τέλος τοῦ χρόνου, ἢ κόπωση ἀπὸ τὰ μαθήματα, τὴ μελέτη καὶ τὶς ὑποχρεώσεις τῆς σχολικῆς μας ζωῆς.

Καὶ ὅταν στὶς διακοπές, ἐλεύθεροι νὰ διαθέσουμε τὸν καιρό μας, ὅπως ἐμεῖς θέλαμε πιά, πολλὲς φορὲς θυμᾶμαι ποὺ ἄνοιγα τὴ φυσικὴ καὶ προσπαθοῦσα νὰ ἐμβαθύνω στὰ νοήματά της.

Τὸ καλύτερό μας παιχνίδι, ποὺ μᾶς ἔδινε καὶ τὴ μεγαλείτερη ἱκανοποίηση, ἤτανε νὰ σκαρώνουμε μὲ ἠλεκτρομάγνῆτες, ποὺ οἰκονομούσαμε ἀπὸ κανένα παλιὸ ἠλεκτρικὸ κουδούνι, συσκευὲς τηλεγραφικές, ποὺ τὶς τροφοδοτούσαμε μὲ ρεῦμα ἀπὸ ὑγρὰ στοιχεῖα, τὶς στῆλες. Εἴχαμε μάλιστα μάθει, νὰ κόβουμε γιὰ τὴ δουλιὰ αὐτὴ καὶ τὶς μποτίλιες, βρέχοντας ἕνα σπάγγο μὲ οἰνόπνευμα κι' ἀνάβοντάς τον, ἀφοῦ τὸν δέναμε στὸ σημεῖο ποὺ θέλαμε νὰ κόψουμε κανονικὰ τὴ μποτίλια.

Στὴ φυσικὴ αὐτὴ κλίση τοῦ παιδιοῦ πρὸς τὸ μάθημα τοῦτο, ὀφείλεται ἴσως καὶ τὸ μυστικὸ τῆς ἐπιτυχίας τῶν μυθιστορημάτων τοῦ Ἰουλίου Βέρν, ποὺ τόσο πολὺ διαβάστηκαν καὶ διαβάζονται ἀκόμα καὶ σήμερα, ἀπὸ μικροὺς καὶ μεγάλους.

Πόσο εὐτυχισμένοι θὰ εἴμαστε στ' ἀλήθεια τότε, ἂν μποροῦσαμε νὰ βροῦμε καὶ μεῖς, ὅπως τὰ σημερινὰ παιδιά, βιβλία παρόμοια μὲ τὸ παραπάνω βιβλιαράκι τοῦ κ. Ματζουράνη, ὅπου τὸ κάθε ζήτημα ἐξετάζεται μὲ σύστημα κι' ἁπλότητα, προσόντα ποὺ χαρακτηρίζουν ὅλα τὰ ἔργα—καὶ δὲν εἶναι λίγα—τοῦ συγγραφέα αὐτοῦ.

Ἀλλ' ἂς ρίξουμε μιὰ ματιὰ στὸ βιβλίο. Στὸν πρόλογό του, ὁ συγγραφέας του, ἐξηγεῖ μὲ δυὸ λόγια τὸ σκοπὸ ποὺ ἐπιδιώκει μὲ τὸ πάρα πάνω βιβλίο του.

«Τὸ βιβλιαράκι αὐτὸ γράφηκε γιὰ παιδιά, ἐνδιαφέρει ὅμως καὶ τοὺς μεγάλους.

»Στὴν ἀρχὴ μιλᾶ γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ Ἠλεκτρισμοῦ μὲ λίγα καὶ ἁπλᾶ λόγια σὰν παραμύθι.

»Ἔπειτα προσπαθεῖ νὰ δώσει τὶς βασικὲς ἀρχὲς καὶ τοὺς νόμους τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, χωρὶς θεωρητικὰ λόγια καὶ χωρὶς μαθηματικοὺς τύπους, ἀλλὰ ὅλο μὲ πειράματα καὶ παραδείγματα γιὰ νὰ γίνουν τὰ πράματα πιὸ χειροπιαστά.

»Ἕνα παιδί, μὲ γράμματα τοῦ Δημοτικοῦ μόνο, θὰ μπορέσει ἀκούραστα νὰ καταλάβει καὶ νὰ χωνέψει τὸν ἠλεκτρισμό. Ἔτσι θὰ ἔχει τὴν ἱκανότητα νὰ ἐπισκευάσει καὶ νὰ κατασκευάσει πολλὰ ἠλεκτρικὰ μηχανήματα καὶ συσκευὲς καὶ νὰ κάνει διάφορες ἁπλὲς ἠλεκτρικὲς ἐγκαταστάσεις».

Καὶ πραγματικὰ σὰν παραμύθι ἀρχίζει στὸ βιβλίο του ὁ κ. Ματζουράνης τὴν ἱστορία τοῦ Ἠλεκτρισμοῦ.

Ὅμως ὁ χῶρος δυστυχῶς δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἐκταθοῦμε περισσότερο, γιὰ τὸ βιβλιαράκι αὐτό, ποὺ κι' αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ μπορεῖ νὰ τὸ χαρεῖ κανεὶς σὰν βιβλίο, μὲ τὴν ἐμφάνισή του τὴν καλαίσθητη — σπουδαῖο κι' αὐτὸ προσὸν γιὰ παιδικὸ βιβλίο — τὴν εἰκονογράφισή του τὴν καλλιτεχνικὴ καὶ τὰ εὐγενικά του τὰ χρώματα, πράγματα ποὺ τιμοῦν καὶ τὸν οἶκο Μιχ. Σαλιβέρου ποὺ φροντίζει τόσο πολὺ τὶς ἐκδόσεις του.

Αὐτὸ λοιπὸν εἶναι τὸ βιβλίο τοῦ κ. Γ. Ματζουράνη «*Ἠλεκτροτεχνία γιὰ παιδιά*» ποὺ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν τέρψη καὶ τὶς γνώσεις ποὺ χαρίζει στὸν ἀναγνώστη του, θεμελιώνει καὶ γερὲς βάσεις καὶ πολύτιμη πείρα, γιὰ ὅσους τυχὸν ἤθελαν στραφεῖ, μετὰ τὶς ἐγκύκλιές των σπουδές, σὲ πρακτικὲς ἐπιστῆμες.

ΔΙΟΝ. Α. ΤΡΟΒΑΣ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

"ΑΙΣΧΟΣ!,,

Διηγοῦνται τὸ ἑξῆς ἀνέκδοτο, ἀπὸ τὴν πρώτη παράσταση τοῦ ἔργου τοῦ Μπέρναρ Σώου, «ὁ Ἄνθρωπος καὶ τὰ ὅπλα».

Ὅταν, καλεσμένος ἀπὸ τὰ χειροκροτήματα καὶ τὶς ζητωκραυγὲς τοῦ κοινοῦ, παρουσιάστηκε στὴ σκηνὴ ὁ συγγραφέας, ἀκούστηκε μιὰ φωνὴ ἀπὸ τὴ γαλαρία:

— Αἶσχος!

Ὁ συγγραφέας μὲ τὸ περίφημο χιοῦμορ, δὲν τά 'χασε. Γύρισε πρὸς τὸ σημεῖο ἀπ' ὅπου ἀκούστηκε ἡ φωνὴ καὶ μὲ χαμόγελο ἀπάντησε:

— Συμφωνῶ, φίλε μου, μαζί σου ἀλλὰ τί μποροῦμε νὰ κάνουμε, δυὸ ἄνθρωποι ἐμεῖς, μπροστὰ σὲ τόσο κόσμο;

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΙΣΩΠΟ

ΓΕΡΟΣ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΣ

Κάποιος γεράκος φόρτωσε
ξύλα πολλὰ στὸν ὦμο
μὰ ἦταν τὸ φόρτωμα βαρὺ
καὶ λύγισε στὸ δρόμο.
Τότε ὅλος ἀγανάχτηση
Τὰ ξύλα ρίχνει κάτου
φωνάζοντας καὶ βρίζοντας
γιὰ τὸ γεράματά του:
«Ἀχ, ἔλα τώρα Θάνατε
καὶ τὴ ζωή μου πάρε!..»
Καὶ νὰ 'σου ἔρχεται ὁ Θάνατος:
«Μὲ φώναξες, κουμπάρε;»
«Ναί, κι' ὁ γεράκος τοῦ ἀπαντᾶ,
γιὰ βόηθα μὲ σὲ κάτι
τὸ φόρτωμά μου σήκωσε
Καὶ βάλτο μου στὴν πλάτη».

ΠΕΤΡΟΣ Γ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟ-ΒΑΣΙΛΗ

ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Ἡ Πρωτοχρονιὰ ζύγωνε, κι' ὁ Ἅγιος Βασίλης ἦταν πολὺ στενοχωρημένος. Ἄλλοτε τέτοιες μέρες ἑτοιμαζόταν. Τὰ ντουλάπια του εἶχαν μισογεμίσει παιχνίδια. Στὸ ὑπόγειο οἱ μικρὲς νεράιδες ὕφαιναν τὰ χρωματιστὰ φουστάνια γιὰ τὶς κοῦκλες τραγουδώντας :

Καλὴ χρονιά, χρυσὴ καρδιὰ
Σ' ὅλον τοῦ κόσμου τὰ παιδιά.

Οἱ Καλοὶ Ἴσκιοι τοῦ σπιτιοῦ γέμιζαν τὶς πάνινες ἀρκούδες καὶ βαθιὰ μὲς στὴ γῆ, στὸ σιδεράδικο τῶν καλικαντζάρων, ἔφτιαχναν τοὺς σιδερόδρομους καὶ τ' αὐτοκινητάκια, τοὺς μολυβένιους στρατιῶτες καὶ τὶς κουζινίτσες μὲ τὶς γυαλιστερὲς κατσαρόλες.

Ἐφέτος ὅμως ὁ Ἅγιος Βασίλης καθόταν μονάχος πλάι στὸ τζάκι του, μὲς στὸ σιωπηλὸ ἀδειανό του σπίτι μὲ τ' ἄδεια ντουλάπια. Κανένας κρότος δὲν ἀκουγόταν βαθιὰ στὴ γῆ. Οἱ καλικάντζαροι εἶχαν στήσει ἀλλοῦ τ' ἀργαστήρι τους· ἔφτιαχναν μέρα νύχτα κανόνια καὶ ντουφέκια γιὰ τοὺς ἀνθρώπους. Οἱ Καλοὶ Ἴσκιοι ἔψαχναν νὰ βροῦν λίγο φαΐ γιὰ τὰ πεινασμένα παιδιά. Κι' οἱ μικρὲς νεράιδες τῆς χαρᾶς, μ' ἕνα κόκκινο σταυρὸ στὸ μανίκι, ἔτρεχαν νὰ βοηθήσουν ἀμέτρητους πληγωμένους σὲ κάμπους καὶ βουνοπλαγιές.

Ἦταν πόλεμος σ' ὅλη τὴ γῆ.

— Κι' ὅμως, μουρμούριζε ὁ Ἅγιος Βασίλης, τὰ παιδιὰ θὰ μὲ περιμένουν καὶ φέτος.

Δὲν τοῦ ἔκανε καρδιὰ νὰ μείνει τέτοιες μέρες στὴν Καισαρεία. Δὲν εἶχε πιὰ βενζίνα γιὰ τ' ἀεροπλάνο του, μποροῦσε ὅμως νὰ πάει μὲ τὰ πόδια, ὅπως τὸν παλιό-παλιὸ καιρό. Ἔτσι κι' ἀλλιῶς τὸ σακούλι του δὲ θὰ τὸν βάραινε, γιατὶ δὲν εἶχε τίποτα νὰ βάλει μέσα.

— Φτάνει νὰ μὲ δοῦν τὰ παιδιά, συλλογιζόταν, καὶ νὰ μὴ νομίσουν ὅτι τὰ ξέχασα.

Τυλίχτηκε λοιπὸν στὸ κόκκινο πανωφόρι του, ἔδεσε τὴν κουκούλα του σφιχτά, φόρεσε χοντρὰ παπούτσια γιὰ τὸ δρόμο, πῆρε τὸ γερό του ραβδὶ στὸ χέρι καὶ ἄνοιξε τὴν πόρτα του.

Ἦταν ἡ νύχτα τῶν Χριστουγέννων. Τὸ χιόνι εἶχε στρωθεῖ μισὸ μέτρο στοὺς δρόμους τῆς Καισαρείας· στὰ παράθυρα δὲν ἔφεγγε οὔτε μιὰ χαραμάδα, οὔτε καὶ καμπάνες χτυποῦσαν. Ὁ Ἅγιος Βασίλης στάθηκε δισταχτικός. Τὰ μάτια του δάκρυσαν ἀπὸ τὸ κρύο· τὸν πονοῦσε κιόλας ἡ μέση του.

—Παραγέρασα, μουρμούρισε. Πῶς θὰ κάνω τόσο δρόμο μὲ τὰ πόδια!

Ἕνα κοπάδι Ἄγγελοι πέρασαν ψηλά. Δὲν τραγουδοῦσαν.

—Ὁ Χριστὸς γεννήθηκε ἀπόψε μὲ λυπημένο πρόσωπο. Ποῦ πᾶς, Ἅγιε Βασίλη; ρώτησαν.

Ὁ Ἅγιος ἔλεγε νὰ ξαναμπεῖ μέσα. Μὰ ἐκείνη τὴ στιγμή, ἕνα τριζόνι, ποὺ ἔμενε ὅλο τὸ χειμώνα σὲ μιὰ τρύπα τῆς σκάλας, ξύπνησε κι' ἄρχησε νὰ τρίζει :

— Τρί. τρί! Νἄρθω μαζί σου, Ἅγιε Βασίλη; Θὰ τραγουδάω τὰ κάλαντα στὰ παιδιά.

Καὶ χώθηκε στὴν τσέπη τοῦ κόκκινου πανωφοριοῦ.

— Ντροπὴ μου, ἔκανε ὁ Ἅγιος. Τί θὰ ποῦν τὰ παιδιά; Ἔχω μιὰ βδομάδα καιρὸ μπροστά μου. Θὰ τὰ βγάλω πέρα.

Κλείδωσε τὴν πόρτα του καὶ ξεκίνησε.

Ὅλη νύχτα περπατοῦσε ὁ Ἅγιος Βασίλης. Κάθε τόσο τὸ τριζονάκι δοκίμαζε τὴ φωνή του;

Ἅγιος Βασίλης ἔρχεται
Ἀπό — ἀπὸ τὴν Καισαρεία.

—Ἀκοῦστε, εἶπαν τ' ἄστρα τόνα μὲ τ' ἄλλο. Ἅγιος Βασίλης ἔρχεται.

Φόρεσαν τὰ καλά τους κι' ἔλαμψαν μ' ὅλη τους τὴ δύναμη.

— Κρὰ κρά! φώναξαν τὰ μαῦρα κοράκια. Καλῶς ἤρθες, Ἅγιε Βασίλη. Φέρνεις πολλὰ δῶρα ἐφέτος;

Μὰ ἡ καρακάξα ἡ πολυλογοῦ τοὺς τὸ πρόφτασε ἀμέσως.

— Δὲν κοιτᾶτε τὸ σακούλι του; Οὔτε ἕνα δῶρο δὲν φέρνει.

— Κρὰ κρά! φώναξαν τὰ κοράκια. Οὔτε ἕνα δῶρο δὲ φέρνει.

Καὶ σκορπίστηκαν νὰ τὸ πᾶν ἐδῶ κι' ἐκεῖ.

Εἶχε πιὰ ξημερώσει. Ὁ κάμπος καὶ τὸ δάσος ξεσηκώθηκαν.

— Οὔτε ἕνα δὲ φέρνει ὁ Ἅγιος Βασίλης ἐφέτος.

Τὰ κυπαρίσσια κούνησαν μὲ λύπη τὸ κεφάλι τους, τὰ ἔλατα συχίστηκαν κι' ἔγειραν ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά, τὰ χαμόκλαδα ἔδγαλαν τὴ μύτη τους μὲς ἀπὸ τὰ χιόνια. Βαθιὰ στὸ χῶμα οἱ σπόροι καὶ τὰ σκουλήκια, ποὺ δὲ μιλιοῦνται ποτέ, ξέχασαν τὴν ἔχθρα τους. Ἀκόμα κι' ὁ πεινασμένος λύκος σταμάτησε τὸ οὐρλιασμα κι' ἔμεινε μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτὸ καὶ μὲ τὴν κόκκινη γλώσσα του ἔξω.

Τότε μίλησε ἡ φρόνιμη γριὰ ἐλιά :

— Ἡσυχάστε, εἶπε. Νὰ σκεφτοῦμε τί θὰ κάνουμε.

Ὁ ἄνεμος ἄνοιξε τὰ φτερά του καὶ μάζεψε τὶς διάφορες γνῶμες. Ἔπειτα ἔτρεξε λαχανιασμένος στὸν Ἅγιο ποὺ περπατοῦσε σκυθρωπὸς μὲς στὰ χιόνια.

— Περίμενε λιγάκι, Ἅγιε Βασίλη, τόνισε. Θὰ σοῦ δώσουμε κάτι.

Ὁ Ἅγιος Βασίλης, ποὺ δὲ χαλάει κανενὸς χατήρι, τυλίχτηκε ἀκόμα πιὸ σφιχτὰ στὸ πανωφόρι του καὶ κάθησε σ' ἕνα ξερὸ κούτσουρο. Ἤτανε πιὰ σίγουρος πῶς θὰ πουντιάσει, μὰ ὁ ἄνεμος πετάχτηκε μιὰ στιγμὴ στὸν οὐρανὸ καὶ κάτι εἶπε στ' αὐτὶ τοῦ πιὸ μεγάλου σύννεφου· ἐκεῖνο σκίστηκε στὰ δυὸ καὶ φάνηκε ὁ ἥλιος.

Ἤρθανε τότε τὰ σπουργίτια μὲ τὰ δῶρα τῶν δέντρων : κλαδιὰ ἀπὸ ἔλατο, μῆλα καὶ ρόδια, κουκουνάρια μακρουλὰ καὶ στρογγυλά, κομπολόγια ἀπὸ κυπαρισσόμηλα, μαδιὲς μπαλίτσες τῆς σμερτιᾶς κι' ἄσπρες μπαλίτσες ἀπὸ τὸν ἰξό.

Ἤρθαν οἱ τυφλοπόντικες κρατώντας στὸ στόμα τους χρωματιστὰ πετράδια ἀπὸ τὰ βαθιὰ βαθιὰ τῆς γῆς. Οἱ βερβερίτσες ξύπνησαν ἀπὸ τὸ χειμωνιάτικον ὕπνο τους κι' ἔτρεξαν μὲ καρύδια καὶ φουντούκια ποὺ τὰ εἶχαν φυλάξει τὸ φθινόπωρο. Ἔπειτα, σὰν καλὲς νοικοκυρὲς ποὺ εἶναι, ἔπιασαν νὰ συγυρίσουν τὰ πράγματα μὲς στὸ σακούλι τοῦ Ἅγιο-Βασίλη.

Ἤρθε κι' ἡ κλέφτρα ἡ ἀλεποῦ, λίγο ντροπιασμένη, μὲ δυὸ κύγά, ποὺ τὰ εἶχε ἁρπάξει ἀπὸ κάποιο κοτέτσι. Ἡ μεγάλη ἀρκούδα, ἀγουροξυπνημένη κι' αὐτή, ἔφερε μιὰ κερήθρα ἄγριο μέλι κι' οἱ μέλισσες βούιζαν τριγύρω χωρὶς νὰ τὴν πειράξουν. Μόνον ὁ λύκος δὲν ἔφερε τίποτα, γιατὶ εἶναι πάρα πολὺ κακός.

Στὸ τέλος ἤρθαν τὰ ἐλάφια καὶ κοίταξαν τὸν Ἅγιο μὲ τὰ γλυκά τους μάτια.

—Ἐμεῖς δὲν ἔχουμε τίποτα νὰ σοῦ δώσουμε, εἶπαν. Θὰ κουβαλήσουμε ὅμως τὰ δῶρα.

Τώρα ὁ Ἅγιος Βασίλης δὲν περπατοῦσε πιὰ μονάχος. Πήγαινε καβάλα σ' ἕνα ἐλάφι μὲ κλαδωτὰ κέρατα καὶ τὸ πρόσωπό του γελοῦσε.

Πίσω ἔτρεχαν τ' ἄλλα ἐλάφια φορτωμένα, καὶ τὸ τριζόνι τραγουδοῦσε ὁλοένα :

Ἅγιος Βασίλης ἔρχεται
ἀπὸ τὴν Καισαρεία.

Κι' οἱ Ἄγγελοι ποὺ περνοῦσαν

ἀκόμα κοπαδιαστά, γυρίζοντας ἀπὸ τὴ Βηθλεέμ, ξεκάρφωσαν ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἕνα μικρούτσικο ὁλόχρυσο ἀστεράκι καὶ τὄρριξαν στὴν ποδιὰ τοῦ Ἅγιου.

— Γιὰ τὸ πιὸ καλὸ παιδί, τοῦ φώναξαν.

Ὅλη μέρα, τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς, οἱ μητέρες προσπαθοῦσαν νὰ ποῦν στὰ παιδιά τους μὲ γλυκὸ τρόπο πῶς δὲ θἄρθει ὁ Ἅγιος Βασίλης. Οἱ ἄνθρωποι πολεμοῦσαν, ἡ πάλευαν νὰ βροῦν ψωμί. Τὸ βράδυ ἔπεσαν νὰ κοιμηθοῦν νωρὶς κι' εἶδαν ὄνειρα βαριά.

Μὰ στὰ λιγοστὰ σπίτια ὅπου ἔκοψαν βασιλόπιτα καὶ στ' ἀμέτρητα σπιτάκια ὅπου ἦταν λίγο τὸ ψωμὶ καὶ στὰ καταφύγια καὶ στὶς καλύβες, τὰ παιδιά, κρυφὰ-κρυφά, περίμεναν τὸν Ἅγιο Βασίλη. Ἤρθε ὅμως πρῶτα ἡ κυρὰ-Νύχτα κι' ἀκούμπησε τὸ χέρι της στὰ μάτια τους, κι' ἔτσι τὰ μεσάνυχτα, ὅταν ἀντήχησε στοὺς δρόμους τὸ περπάτημα τοῦ Ἅγιου καὶ τὸ τριζόνι ποὺ ἔλεγε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὰ κάλαντα, κανένας δὲν τ' ἄκουσε, γιατὶ τὰ παιδιὰ κοιμόνταν, κι' ἂν ξαγρυπνοῦσε κανένας μεγάλος, οἱ μεγάλοι, ξέρετε, ποτὲ δὲν παίρνουν εἴδηση αὐτὲς τὶς ὧρες.

Τὰ ζῶα ὅμως στὸ στάβλο τὸν περίμεναν.

Ἤξεραν δὰ πῶς ἀπὸ κεῖ θὰ πρωτοπεροῦσε νὰ τὰ ρωτήσει τί ἔκαναν ὅλο τὸ χρόνο κι' ἂν τ' ἀγαποῦσαν οἱ ἄνθρωποι τοῦ σπιτιοῦ. Τὸ ἤξεραν κι' οἱ νοικοκυρὲς καὶ τοὺς ἔδιναν ἀποβραδὶς διπλὴ μερίδα γιὰ νὰ μὴν τὶς κακολογήσουν.

Ἐφέτος ὅμως καμιὰ δὲν περίμενε τὸν Ἅγιο Βασίλη.

— Γιὰ νὰ δοῦμε, μουρμούρισε ὁ Ἅγιος. Τώρα θὰ καταλάβω ποιὰ νοικοκυρὰ ἀγαπάει στ' ἀλήθεια τὰ ζωντανά της. Τί γίνεσαι, Μελίσση; ρώτησε τὸ βόδι τῆς κυρα-Φωτεινῆς. Σὰν ἀδύνατος μοῦ φαίνεσαι.

—Ἀδύνατος εἶμαι, ἀλλὰ δὲ φταίει ἡ κυρά μου, μούγκρισε τὸ βόδι. Εἶναι δύσκολοι οἱ καιροί, Ἅγιε Βασίλη, καὶ ὅ,τι μπορεῖ ἡ καημένη τὸ κάνει. Καὶ νὰ κάνεις κανένα καλὸ δῶρο στὸν Παντελάκη, τὸ παιδί μας· κακὸ λόγο δὲν ἄκουσα ἀπὸ τὸ στόμα του.

Ὁ Ἅγιος Βασίλης χάϊδεψε τὸ βόδι καὶ ἀνέβηκε στὸ σπίτι. Οἱ κλειδωνιὲς τὸν γνώρισαν· ἔτριξαν «καλωσόρισες» κι' ἄνοιξαν ἀμέσως οἱ πόρτες· οἱ κουρτίνες σάλεψαν· ἡ φωτιὰ πέταξε μιὰ φούχτα σπίθες καὶ τὰ μάτια τῆς γάτας γυάλισαν στὸ μισοσκόταδο.

— Χρ! Χρ! ρουθούνισε. Ὁ Παντελάκης εἶναι καλὸ παιδί. Νὰ τοῦ κάνεις ἕνα ὡραῖο δῶρο, Ἅγιε Βασίλη.

Ὁ Ἅγιος χαμογέλασε εὐχαριστημένος κι' ἄρησε πάνω στὸ κρεββάτι τοῦ Παντελάκη μιὰ μεγάλη σακούλα γεμάτη φουντούκια καὶ καρύδια.

Ἡ χαρά του ὅμως κόπηκε στὸ διπλανὸ σπίτι.

— Κα, κα, κα, φώναζαν οἱ κότες τῆς Ἀγγέλως. Ἡ κυρά μας ξεχνάει ὁλοένα νὰ μᾶς ταΐσει καὶ θυμώνει ποὺ δὲν τῆς κάνουμε κι' αὐγά.

— Γκαρ, γκαρ, ἔκανε ὁ κὺρ Μέντιας. Μὲ πλήγωσε τὸ σαμάρι καὶ δὲ μὲ φρόντισε κανένας.

— Γάβ! ὁ Ἀνέστης τὸ παλιόπαιδο μὲ πάτησε ἐξεπίτηδες μὲ τὰ χοντροπάπουτσά του.

Κι' ὁ Ἅγιος Βασίλης ἔφυγε χωρὶς ν' ἀνοίξει τὸ σακούλι του.

Εὐτυχῶς ποὺ δὲν ἦταν ἔτσι παντοῦ. Βρῆκε παιδάκια ποὺ δὲν εἶχαν ποτὲ τραβήξει τὴν οὐρὰ τῆς γάτας, ποὺ τἄιζαν ταχτικὰ τὸ γάιδαρο καὶ τὸ βόδι κι' ἔδεναν τὴν κατσίκα στὴ βοσκή. Ἄφησε τὰ δῶρα του σὲ λογῆς λογῆς κρεββάτια, χώθηκε στὰ ὀγρὰ ὑπόγεια, στὰ καταφύγια καὶ στὶς μεγάλες κάμαρες τοῦ ὀρφανοτροφείου. Κόντευε πιὰ νὰ ἀδειάσει τὸ σακούλι του, μὰ τὸ ἄστρο δὲν ἤξερε ποὺ νὰ τὸ δώσει. Στὴν Ἐλενίτσα ποὺ δὲν εἶχε γυρίσει ὁ πατέρας της ἀπὸ τὸν πόλεμο; στὸν Νώντα ποὺ πουλοῦσε τσιγάρα στὸ δρόμο γιὰ νὰ φάνε τὰ πιὸ μικρά του ἀδερφάκια; ἢ στὴ Γιούλα ποὺ εἶχε χαρίσει τὰ περισσότερα παιχνίδια της στὰ παιδιὰ τῆς γειτόνισσας;

Ὁ καημένος ὁ Ἅγιος Βασίλης εἶχε στενοχωρηθεῖ. Ξημέρωνε πιά. Ἕνα σπίτι τοῦ ἔμενε ἀκόμα, ἕνα φτωχὸ καλύβι στὴ ρίζα τοῦ βουνοῦ. Τὴν ἤξερε τὴν κυρὰ Χριστίνα ποὺ ἔμενε ἐκεῖ μέσα καὶ τὸν Ἀντώνη, τὸ ἀγόρι τους, ποὺ ἦταν ἕντεκα χρονῶν κι' ἔβοσκε τὰ πρόβατα. Τοῦ εἶχε φέρει μάλιστα μῆλα κι' ἕνα ὡραῖο κουκουνάρι γιὰ νὰ τὸ κάνει σβούρα.

Ἡ πόρτα τοῦ καλυβιοῦ δὲν ἔκλεινε καλά. Προτοῦ νὰ μπεῖ κιόλας, ὁ Ἅγιος Βασίλης ἔριξε μιὰ ματιὰ μέσα. Δὲ φαινόταν κανένας.

— Παράξενο, σκέφτηκε. Φαίνεται δὲν καλοβλέπω τώρα ποὺ γέρασα.

Μπῆκε καὶ κοίταξε προσεχτικώτερα. Ἐκεῖ, στὴ γωνιά, κάτι ἄσπριζε. Ἦταν ἕνα ἀρνάκι τόσο δά, ἄσπρο μὲ μαῦρα αὐτιά, ξαπλωμένο πάνω σὲ λίγο ἄχερο.

Καὶ κοντά του, ἀδύνατος, μαζεμένος κουβάρι γιὰ νὰ ζεσταθεῖ, ὁ Ἀντώνης τουρτουρίζε ἀκόμα καὶ στὸν ὕπνο του. Κρατοῦσε στὸ χέρι ἕνα κομμάτι μπομπότα ξερή, μισοδαγκωμένη.

Κοιμόνταν κι' οἱ δυὸ τόσο βαθιὰ ποὺ δὲν κατάλαβαν τὸν Ἅγιο. Μὰ κάτι σάλεψε στὴ γωνιά. Ἕνας πόντικας σταχτής, ἀδύνατος κι' αὐτὸς ἀπὸ τὴν πείνα.

—Ἡ κυρὰ Χριστίνα ἦταν ἄρρωστη ἀπὸ τὸ καλοκαίρι, εἶπε μὲ τὴν ψιλὴ φωνίτσα του. Ὁ Ἀντώνης πούλησε ὅλα τὰ πρόβατα κὰὶ ὅλα τὰ πράγματα τοῦ σπιτιοῦ γιὰ νὰ τὴν κάνει καλά, μὰ πέθανε ἡ κακομοῖρα τὰ Χριστούγεννα καὶ τοῦ ἄφησε μονάχα τ' ἀρνάκι καὶ μιὰ κουβέρτα.

Ὁ πόντικας φτερνίστηκε δυὸ φορές, γιατὶ ἔκανε κρύο στὸ καλύβι κι' ἐξακολούθησε :

— Προχτὲς τὸ βράδυ χτύπησε ἡ πόρτα σιγανὰ καὶ μπῆκε μέσα ἕνα ἀγόρι. Πήγαινε στὴν πολιτεία, στὸν κάμπο ποὺ εἶναι πίσω ἀπὸ τοῦτο τὸ βουνό, νὰ δεῖ τὸν πατέρα του ποὺ τὸν εἶχαν φυλακή. Ἦταν δέκα χρονῶν, δὲν εἶχε μάνα καὶ δὲν ἤξερε καλὰ τὸ δρόμο. Ὁ Ἀντώνης τὸ κράτησε ὅλη νύχτα καὶ κοιμήθηκαν μαζί, καὶ τὸ πρωὶ τοῦδειξε τὸ δρόμο καὶ τοῦδωσε καὶ τὴν κουβέρτα, γιατὶ θὰ κοιμόταν ἀπόψε στὸ βουνό.

«—Ἐγὼ ἔχω σπίτι, τοῦ εἶπε. Ἔχω καὶ τ' ἀρνί μου. Κι' ἀπὸ βδομάδα θὰ μὲ πάρει ὁ κὺρ Ἀντρέας στὸ σπίτι του νὰ τοῦ βόσκω τὰ πρόβατα. Ἐκεῖ θἄχω καὶ κουβέρτες καὶ ψωμί.

»Κι' ἔτσι ἀπόψε ὁ Ἀντώνης κοιμήθηκε κοντὰ στ' ἀρνί του γιὰ νὰ ζεσταθεῖ».

Ὅταν ξύπνησε ὁ Ἀντώνης, μιὰ μεγάλη κόκκινη φωτιὰ ζέσταινε τὸ καλύβι. Τὰ βήματα τοῦ Ἅγιο-Βασίλη δὲν ἀκούγονταν πιά. Ἀνεβασμένος στὸ ἐλάφι ποὺ ἔτρεχε κατὰ τὴν Καισαρεία, ὁ Ἅγιος ἔδηχε λιγάκι καὶ δὲν ἔβλεπε τὴν ὥρα νὰ μαζευτεῖ δίπλα στὸ τζάκι του. Τὸ σακούλι του ἦταν ἄδειανὸ καὶ τὸ τριζόνι εἶχε ἀποκοιμηθεῖ στὴν τσέπη του.

Καὶ τὸ χρυσὸ ἀστέρι; Ἄστραφτε πάνω στ' ἄχερα καὶ τὸ κοίταζαν τέσσερα μάτια διάπλατα—ὁ Ἀντώνης καὶ τ' ἀρνί του.

ΛΙΝΑ ΒΛΑΧΟΥ
(Ροζαλάντια)

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΗΣ ΜΙΜΟΖΑΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ Μ. KATALANY

[Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο]

Μά, πιάνοντας μὲ τὸ ζαρωμένο του δείχτη τὴν ἄκρη τοῦ καπέλλου του, μὲ μιὰ ἀφέλεια μεγάλου κυρίου, ἔκανε μεταβολὴ καὶ κατευθύνθηκε πρὸς τὴν πρύμνη, ὅπου ὁ ὑπηρέτης του, ὁ Ἀνατόλ, λεπτός, ψηλὸς καὶ ἀπαθής, τὸν περίμενε γιὰ νὰ τὸν συνοδεύσει ὣς τὴν καμπίνα του.

—Ὄχι καὶ πολὺ εὐχάριστος ὁ ἰδιοχτήτης! ἔκανε ὁ Ντρόου μὲ μιὰ βιαστικὴ γκριμάτσα.

— Εἶναι στὶς κακές του, ἀπάντησε ὁ Μπατερφλάυ σηκώνοντας τὸ κεφάλι. Μὴ θαρρεῖς πὼς ἔχει συνεχῶς αὐτὴ τὴν περήφανη καὶ τραχειὰ διάθεση. Εἶναι ὁ πιὸ χαριτωμένος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου.

— Δὲ θὰ τὸ ὑποπτευόταν κανένας, μουρμούρισε ὁ δεύτερος.

Ἀποτραβήχτηκαν γιὰ λίγο, ὁ καπετάνιος γιὰ νὰ δώσει διαταγές, ὁ Ντρόου γιὰ νὰ ἐπιστατήσει τὴν ἐκτέλεσή τους· μὰ ξανασυναντήθηκαν ἀμέσως ὕστερα πάνω στὴ γέφυρα, ὅπου ὁ φλύαρος καπετάνιος ξανάρχισε τὴ συνομιλία ποὺ διέκοψαν:

— Εἶναι ἕνας παράξενος χαραχτήρας, βλέπεις· μὰ ποιά νὰ εἶναι ἡ αἰτία ποὺ γίνεται παράξενος ἕνας χαραχτήρας, ἔ, Ντρόου; Εἶναι οἱ θλίψεις, φίλε μου, *οἱ θλίψεις!*.. τόνισε, δίνοντας τρία δυνατὰ χτυπήματα στὰ χέρια τοῦ συνομιλητή του.

—Ἄ, ἔκανε κεῖνος, ὁ κύριος ντὲ Μπάζ εἶχε θλίψεις;

Ὁ καπετάνιος σήκωσε πρὸς τὸν οὐρανὸ τὰ δυὸ κοντόχοντρα χέρια του, σὰ γιὰ νὰ πάρει μάρτυρες τῆς ἀλήθειες τῶν δυστυχιῶν τοῦ κυρίου ντὲ Μπάζ.

—Ἂν εἶχε, λές!.. Ρωτᾶς, ἂν εἶχε! Ἔχασε στὰ δεκαοχτώ του χρόνια τὴ μητέρα του καὶ στὰ εἴκοσι τὸν πατέρα του. Συγκεντρώνοντας ὅλη του τὴ στοργὴ στὸ μικρὸ ἀδερφό του, ἀφοσιώθηκε σ' αὐτὸ τὸ παιδί· δὲν παντρεύτηκε γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ εἶναι ἀφιερωμένος ὁλότελα στὸν ἀγαπημένο του Ρομπέρ. Καὶ ὕστερα, αὐτὸς ἐκεῖ, φτάνοντας στὰ εἰκοσιπέντε, κακοπαντρεύεται μὲ μιὰ θεατρίνα!.. Κρῖνε τώρα, τὶ χτύπημα ἦταν αὐτὸ γιὰ τὸ μαρκήσιο, ἂν συμβιβαζόταν μὲ τὴν ἀριστοκρατική του περηφάνεια!.. Δὲν τὸ συγχώρεσε ποτὲ στὸν ἀδερφό του, οὔτε κι' ὅταν αὐτὸς χήρεψε, καταστράφηκε καὶ δυστύχησε. Γιὰ νὰ ξεχάσει, πῆγε στὶς Ἰνδίες, ὅπου ἔμεινε πολλὰ χρόνια. Νόμιζαν μάλιστα πὼς θἄμενε γιὰ πάντα ἐκεῖ, ὅταν γύρισε πίσω, γεμάτος φροντίδες καὶ γερασμένος, καὶ ἐγκαταστάθηκε στὰ κτήματά του τῶν Μπάζ.

—Ἔ, ἔκανε εὔθυμα ὁ Ντρόου, νὰ τὸν λοιπόν, νὰ τὸν ξαναπιάνει ἡ νοσταλγία τῶν περιπετειῶν. Ποιός ξέρει ἀκόμα ἂν δὲν εἶναι πρὸς τὶς Ἰνδίες τὶς θαμπωτικές, τὶς Ἰνδίες τὶς γεμᾶτες μυστήριο, τὶς ἀνθισμένες Ἰνδίες, ποὺ πηγαίνουμε...

Ἀπὸ κάμποσο καιρὸ τώρα, ἕνας ὑπόκωφος σπασμὸς κλόνιζε τὰ πλευρὰ τοῦ καραβιοῦ. Οἱ καμινάδες του ἄφηναν νὰ φεύγουν χείμαρροι ἀπὸ μαῦρο καπνὸ κι' ἕνα παρατεταμένο σφύριγμα κυριάρχησε σ' ὅλους τοὺς θορύβους τοῦ λιμανιοῦ. Ἄντρες στέκονταν κοντὰ στὶς μηχανὲς κι' ἑτοιμάζονταν γιὰ τὰ παλαμάρια. Τὰ σκοινιὰ τῆς πλώρης ἔπεσαν στὴ θάλασσα μὲ θόρυβο, μά, τὴ στιγμὴ ποὺ δυὸ ναῦτες ἑτοιμάζονταν νὰ τραβήξουν βιαστικὰ τὴ σκάλα, μιὰ λεπτὴ ἀργυρόηχη φωνὴ ἀκούστηκε:

— Σταθεῖτε μιὰ στιγμή, περιμένετε!..

Διασχίζοντας τὸν κύκλο τῶν περίεργων ποὺ παρακολουθοῦσαν τὴν ἀναχώρηση τοῦ «Σμαραγδιοῦ», ἕνα παιδί, ἕνα κοριτσάκι δέκα μὲ δώδεκα χρονῶν, μὲ βαρὺ πένθος, προχώρησε ὣς τὴν ἄκρη τῆς προκυμαίας. Ἕνας γεράκος, μὲ ὕφος ὑπηρέτη καλοῦ σπιτιοῦ τὴν ἀκολούθησε, κρατώντας μιὰ καφετιὰ δερμάτινη βαλίτσα, ὅπου ἦταν χαραγμένο μὲ καφτὸ σίδερο ἕνα σύμπλεγμα ἀπὸ τὰ γράμματα P καὶ M. Τὸ παιδὶ φαινόταν λεπτὸ καὶ χαριτωμένο. Τὸ κρέπι της, ριγμένο στὸ πλάϊ, ἄφηνε νὰ φαίνεται ἕνα προσωπάκι λίγο ὠχρό, μὲ θαυμάσια λαμπερὰ γκρίζα μάτια. Μὲ τὴν ἄκρη τοῦ μικροῦ γαντοφορεμένου χεριοῦ της, μετατόπισε τῆς χρυσαφιὲς μπούκλες ποὺ ἔφερνε ὁ ἀέρας στὸ πρόσωπό της καὶ ρώτησε τοὺς ἄντρες ποὺ ἔσκυβαν στὴν κουπαστή:

—Ἐδῶ εἶναι ὁ κύριος μαρκήσιος ντὲ Μπάζ;

— Ναί, δεσποινίς, ἀπάντησαν.

— Πολὺ καλά, εὐχαριστῶ· ἀνεβαίνω.

Γύρισε πρὸς τὸν ὑπηρέτη καὶ τοῦ ἔτεινε τὰ δυὸ χεράκια της.

— Καλὴ ἀντάμωση, Πάτρικ! εἶπε μὲ φωνὴ πνιγμένη στὰ δάκρυα.

Ὁ γεράκος ἔσκυψε, σὰ γιὰ νὰ φιλήσει τὰ χεράκια τοῦ κοριτσιοῦ. Μὰ τότε αὐτὸ τοῦ ἄπλωσε τὰ χέρια γύρω ἀπὸ τὸ λαιμό, καὶ φίλησε τὸ ρυτιδωμένο πρόσωπό πού, στὴ στιγμή, γέμισε δάκρυα.

— Καλὴ ἀντάμωση, δεσποινίς Μιμόζα!.. Ὁ Θεὸς μαζί σας!.. Καλὴ ἀντάμωση!..

Μὲ μιὰ δύναμη ἀνώτερη ἀπὸ τὴν ἡλικία του, τὸ κορίτσι κατάπιε τὰ δάκρυα ποὺ πλημμύρισαν τὰ γκρίζα μάτια του. Πῆρε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ ὑπηρέτη τὴ δερμάτινη βαλίτσα καὶ σηκώνοντας ὅλο τοῦτο τὸ πελώριο γι' αὐτὴν φορτίο, ἀργά, μὲ κόπο, ἔφτασε στὴν κουπαστή.

Τὴ στιγμὴ ποὺ πατοῦσε τὸ πόδι της στὸ κατάστρωμα τοῦ πλοίου, φάνηκε κι' ὁ κ. ντὲ Μπάζ ποὺ εἶχε βγεῖ ἀπὸ τὴν καμπίνα του, καὶ τὰ γκρίζα του μάτια ἀντάμωσαν τὰ γκρίζα μάτια τῆς καινούριας ἐπισκέπτριας.

Δὲν ἦταν τὸ παιδὶ ποὺ ἀναστατώθηκε περισσότερο ἀπ' τοὺς δυό. Μιὰ συγκίνηση συμπεπυκνωμένη, βίαιη, συνέσπασε τὰ χαραχτηριστικὰ τοῦ μαρκήσιου. Συγκρατήθηκε σχεδὸν ἀμέσως καὶ προχώρησε μὲ μεγάλα βήματα πρὸς τὸ κορίτσι. Ἐκεῖνο ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα φάκελλο μὲ πλατὺ πένθος καὶ τὸν ἔτεινε στὸν ἡλικιωμένο κύριο χωρὶς νὰ πεῖ λέξη.

Διάβασε τὴν ἐπιγραφή, χαραγμένη ἀπὸ ἕνα τρεμάμενο χέρι. Κοίταξε τὴν πλατειὰ σφραγίδα μὲ τὸ μαῦρο βουλοκέρι, πάνω στὴν ὁποία ἦταν χαραγμένο ἕνα οἰκόσημο δμοιο μὲ κεῖνο ποὺ ἔλαμπε στὸ χέρι του, πάνω σ' ἕνα χρυσὸ δαχτυλίδι. Ἀναστέναξε κάμποσο κι' ἄνοιξε τὸ φάκελλο. Τὸ φύλλο ποὺ τράβηξε, διπλωμένο στὰ τέσσερα, δὲν εἶχε παρὰ μερικὲς ἀράδες καὶ δάκρυα εἶχαν ἀνακατευτεῖ μὲ τὸ μελάνι. Διάβασε:

«Ἐρρίκε,

Συχώρεσέ με, σπλαχνήσου με! Σ' ἀφήνω τὴν κόρη μου, τὸ μόνο ποὺ ἔχω, τὴ Ρόζα-Μαρία μου. Ἐπειδὴ γεννήθηκε τὴν ἐποχὴ ποὺ βγαίνουν οἱ μιμόζες, κι' ἐπειδὴ εἶναι ξανθειὰ σὰν ἐκεῖνες, τὴ φωνάζω Μιμόζα. Μᾶς μοιάζει στὴν καρδιὰ καὶ στὴν ψυχή, εἶναι δική μας. Στὴ δίνω, ἀγάπα την πολύ.

ΡΟΜΠΕΡ»

Ἀκόμα κι' ἀκόμα κοίταζε ὁ μαρκήσιος τὴ Μιμόζα: ἕνα νεανικὸ πρόσωπο, ὠχρὸ καὶ μὲ μεγάλα γκρίζα γελαστὰ μάτια, μπούκλες ἀναλυτοῦ χρυσαφιοῦ γύρω ἀπὸ ἕνα ἀτάραχο μέτωπο. Νά τὸ πρόσωπο, νά τὰ μάτια, νά ἡ τέλεια ξανθότητα αὐτοῦ τοῦ ἰδίου τοῦ Ρομπέρ, ποὺ τὸ ἑτοιμοθάνατο χέρι του εἶχε χαράξει αὐτὲς τὶς γραμμές. Ὦ ἀγαπημένο, ἀγαπημένο παιδικὸ πρόσωπο τῆς Μιμόζας, τί ἀναμνήσεις ποὺ προκαλεῖς!

— Συγγνώμην, κύριε μαρκήσιε, εἶπε μὲ σεβασμὸ ὁ καπετάνιος Μπατερφλάυ, ποὺ ἔβλεπε νὰ παρατείνονται αὐτοὶ οἱ ρεμβασμοί, θὰ πρέπει νὰ φεύγουμε ἤ...

Ὁ ἡλικιωμένος κύριος ἀναπήδησε καὶ πέρασε τὸ σκελετωμένο χέρι του στὸ μέτωπό του:

— Πρέπει νὰ φεύγουμε, καπετάνιε!.. Πρέπει νὰ φεύγουμε! εἶπε ζωηρά.

Ὕστερα, πολὺ τρυφερά, ἔσκυψε πρὸς τὸ παιδὶ ποὺ τὸν κοίταζε μὲ ἀγωνία καὶ πόνο.

Πῆρε στὰ κίτρινα δάχτυλά του τὸ εὔθραυστο χεράκι ποὺ τοῦ ἔτεινε δειλὰ καὶ κίνησε μαζί της, ψιθυρίζοντας:

—Ἔλα, μικρὴ Μιμόζα.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκούστηκε τὸ διαπεραστικὸ σφύριγμα τοῦ καπετάνιου. Ἕνα κουδούνισμα στριγγὸ ξέφυγε ἀπ' τὶς μηχανές. Ἕνα τρίξιμο τῶν κοχλιῶν, ἕνας κρότος ἀπὸ τὶς ἁλυσίδες ἀπάντησαν ἀπὸ τὸ τιμόνι, καὶ τὸ «Σμαράγδι», περιστρεφόμενο γύρω του, κατευθύνθηκε πρὸς τὴν ἔξοδο τοῦ λιμανιοῦ. Μερικὲς διαταγὲς ἀκόμα, μιὰ διακοπὴ — μετὰ ἡ παραλία, οἱ ἀποθῆκες, τὰ σπίτια μάκραιναν βιαστικά. Ἡ Καταλωνία, ξανθιὰ καὶ ρόδινη, μεταβαλλόταν σ' ἕναν ἐξαίρετο πίνακα, ὅπου ἔλαμπε, σὰ θαυμαστὸ διαμάντι, ἡ χιονισμένη κορφὴ τοῦ Κανιγκόν. Ἡ στεριὰ ἄπλωνε ἀκόμα, γύρω ἀπὸ τὸ «Σμαράγδι», τὰ μακριὰ γκρίζα μπράτσα τῆς προκυμαίας. Μὰ ἐκεῖνο τὰ προσπερνοῦσε ἀμέσως, θαλασσοδρομοῦσε πρὸς τὸ ἐλεύθερο πέλαγος καὶ δὲν ἔμενε πιὰ ἀπ' τὴν ἀναχώρησή του ἄλλο σημάδι κανένα, ἀπὸ ἓν' αὐλάκι μαῦρο στὸ χρυσάφινο οὐρανό, ἓν' αὐλάκι ἄσπρο στὴ γαλάζια θάλασσα.

Κάτω, μέσα στὸ μικρὸ σαλόνι, τὸ σκεπασμένο μὲ κινέζικα πολύτιμα μεταξωτά, ὁ μαρκήσιος, ἁπλωμένος σὲ μιὰ πολυθρόνα, κρατοῦσε μὲς στὴν ἀγκαλιά του τὸ θαμπωμένο παιδί. Καὶ μὲ δυνατοὺς λυγμούς, μὲ δάκρυα, ξανάλεγε ὁλοένα:

— Πῶς τοῦ μοιάζεις! Πῶς τοῦ μοιάζεις τοῦ Ρομπέρ μου! Καὶ πῶς ὁ γέρο-θεῖος σου θὰ σ' ἀγαπάει, ἀγαπημένη, μικρούλα ἀγαπημένη Μιμόζα!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ

Ἕνα πρωϊνό, ὁ ἥλιος ὑψώθηκε μὲ μιὰ παράδοξη λαμπρότητα, κάνοντας νὰ κυλιοῦνται πάνω στὰ κύματα μεγάλες ταινίες ἀπὸ πορφύρα καὶ χρυσάφι. Ἡ πρώτη ἀχτίδα ποὺ γλύστρησε μὲς στὴν καμπίνα τῆς Μιμόζας, βρῆκε τὴν κουκέττα της ἄδεια κιόλας. Τὸ παιδί, γρήγορα ἐξοικειωμένο μ' ὁλόκληρο τὸ πλήρωμα, σηκώθηκε ἀπ' τὴν αὐγὴ καὶ πῆγε νὰ ξαναβρεῖ τὸ συντομώτερο τοὺς καλούς του φίλους. Συνηθισμένη νὰ περιποιεῖται ἡ ἴδια τὸν ἑαυτό της, ἔκανε μονάχη τὴν τουαλέττα της, σὰ μεγάλη, χωρὶς νὰ χρειαστεῖ τὴ βρήθεια τῆς Λεονῆς. Αὐτὴ ἡ Λεονὴ ἦταν μιὰ γυναίκα ἐξαιρετική, καμμιὰ σαραντάρια χρονῶν, καὶ γρήγορα ἀφοσιώθηκε στὸ κοριτσάκι ποὺ τῆς ἐμπιστεύθηκαν. Ἄλλωστε, ἐξαρχῆς ὅλοι λάτρευαν τὴ Μιμόζα. Ὁ ὁποπλοίαρχος Ντρόου, τῆς διηγόταν σκωτσέζικες ἱστορίες· ὁ καπετάνιος Μπαττερφλάυ τὴν ἔπαιρνε στὰ γόνατά του καὶ τῆς μάθαινε τὰ ὀνόματα τῶν καταρτιῶν καὶ τῶν πανιῶν. Οἱ ναῦτες, ὁ Ζέπ, ὁ Φερρεόλ, ὁ Ἀντόν, καὶ οἱ ἄλλοι, τῆς τραγουδοῦσαν τὸ Lo Pardal, Juan del rin, ἢ τὸ Montatanyas regaladas*· κι' ὁ ἀρχικαμαρότος, ὁ Κάρολος, μὲ τὸ καταλάνικο μαχαίρι του ἀπὸ χαλκὸ κι' ἀπὸ κέρατο τῆς ἔκανε χαριτωμένα καραβάκια μὲ κομμάτια φελλό. Ὅσο γιὰ τὸ μαρκήσιο, φερνόταν στὸ παιδὶ μὲ ἐξαιρετικὴ στοργή, ἀληθινὰ σὰν πατέρας. Τὴν ἔβαζε νὰ ἐργάζεται δυὸ ὧρες τὴν ἡμέρα στὴν καμπίνα της, καὶ διαπίστωνε μὲ χαρά, μ' ἐνθουσιασμό, πὼς ἡ ἀνεψιά του εἶχε ὁλόφωτη ἐξυπνάδα, ἐξαιρετικὴ μνήμη, ἀδιάπτωτη ἐπιμέλεια καὶ λεπτὴ πειθαρχικότητα. Ἡ μικρὴ αὐτὴ ψυχή, ἡ τόσο θλιμμένη, ξανοιγόταν μέσα στὴ στοργικὴ ἀτμόσφαιρα καί, σὲ λίγο, τὸ γέλιο ξανάνθιζε στὰ χείλια τοῦ παιδιοῦ.

Ἐκείνη ἀκριβῶς τὴν ἡμέρα, ὄρθια στὴ γέφυρα, μὲ τὸ μικρό της χέρι μὲς στὸ χέρι τοῦ Ντρόου, κοίταγε τὴ Σικελία ποὺ ἐμόιαζε νἄρχεται πρὸς αὐτήν.

— Νά ἡ Μεσσήνη, εἶπε ζωηρὰ ὁ νέος ἄντρας, ἡ νεκρωμένη Μεσσήνη!.. Ἐδῶ καὶ μερικοὺς μῆνες, δεσποινὶς Μιμόζα, θὰ βλέπατε ἀπὸ μακριὰ τὰ καμπαναριά, τοὺς πύργους, τὶς στοές· ἡ πόλη ἦταν κάτι τὸ θαυμαστό. Τὰ μνημεῖα της, ἡ φημισμένη της Μητρόπολη, τραβοῦσαν τοὺς περιηγητὲς ἀπὸ παντοῦ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΩΣΤΑΣ ΑΓΑΠΗΤΙΔΗΣ

— Καλημέρα, κύριοι!.. Εἴμαστε ἕτοιμοι γι' ἀναχώρηση; (σελ. 3, στήλη α').

Φάνηκε κι' ὁ κ. ντὲ Μπάζ...

* Τὸ σπουργιτάκι, Ὁ τρελλογιάννης, Τὰ χαρούμενα βουνά: παλιοὶ καταλανικοὶ σκοποί.

WILLIAM SAROYAN

ΠΩΣ ΔΕΝ ΕΓΙΝΑ Ο ΔΥΝΑΤΩΤΕΡΟΣ ΑΝΤΡΑΣ ΣΤΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑ

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἔλαβα κάποιο γράμμα, σὰν ἤμουν ἀκόμη δώδεκα χρονῶν, ἀποφάσισα νὰ γίνω ὁ πιὸ δυνατὸς ἄντρας σ' ὅλη τὴ γειτονιά. Τὸ γράμμα ἦταν ἀπὸ τὸ φίλο μου τὸν κ. Χεροδύναμο. Εἶχα κόψει ἕνα κουπόνι ἀπὸ τὸ περιοδικὸ «Ὁ Θησαυρὸς τῶν Ἀναγνωστῶν», τὸ ὑπόγραψα, τὸ ἔβαλα σ' ἕνα φάκελλο καὶ τὸ ταχυδρόμησα. Μοῦ ἀπάντησε ἀμέσως κατενθουσιασμένος. Μοῦ ἔγραψε ὅτι τὸ δίχως ἄλλο εἶμαι ἕνας ἄντρας μὲ μεγάλη ἐξυπνάδα, δυνατὸς σὰ γίγαντας κι' ὅτι θὰ γίνω *κάτι* μιὰ μέρα, ὄχι κανένας ὀνειροπαρμένος χασομυάλης.

Ἡ ἰδέα ποὺ εἶχε γιὰ μένα ἦταν καὶ δική μου φυσικά. Πάντως εἶναι πιὸ εὐχάριστο νὰ σοῦ τὴν ἐνισχύει κάποιος ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα καὶ μάλιστα ὁ κ. Χεροδύναμος. Μαζὶ μὲ τὸ γράμμα, ἦρθαν καὶ διάφορες φωτογραφικὲς ἀναπαραστάσεις τοῦ κ. Χεροδύναμου ποὺ τὸν ἔδειχναν γυμνό, μ' ἕνα κομμάτι ἀπὸ δέρμα λεοπαρδάλεως στὴ θέση τοῦ παντελονιοῦ. Φαινόταν τρομερὰ χεροδύναμος καὶ μποροῦσε νὰ σηκώσει μοναχός του ὁλόκληρο αὐτοκίνητο. Μὲ δυὸ λόγια ἦταν μεγάλη τιμὴ νὰ τὸν ἔχεις φίλο. Τὸ μόνο ἐμπόδιο ἦταν πὼς δὲν εἶχα τὰ λεφτά. Κι' ἐνῶ τόσο ὡραῖα θὰ μποροῦσα νὰ τοῦ περιγράψω τὸν ἐνθουσιασμό μου γιὰ τὸ γράμμα του καὶ τὰ καλά του λόγια, σκόνταυα στὸ σημεῖο ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ τοῦ ἐξηγήσω γιὰ τὰ λεπτὰ ποὺ δὲν εἶχα κι' αὐτὸ ἀπὸ φόβο μὴ μὲ νομίσει καὶ μένα γιὰ κανένα ὀνειροπαρμένο χασομυάλη. Ἔτσι, ἐνῶ περίμενα ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη, ψάχνοντας γιὰ λέξεις ποὺ δὲ θὰ ἔθιγαν τὴ φιλία μας, βρῆκα καιρὸ νὰ συζητήσω τὸ πράγμα καὶ μὲ τὸ φίλο μου τὸ Τζίκο, ποὺ, δυὸ χρόνια μεγαλύτερός μου, ἦταν πάντα μὲ τὰ μοῦτρα πεσμένος στὰ βιβλία καὶ θὰ μποροῦσε νὰ μοῦ δώσει μιὰ καλὴ συμβουλή. Μόλις τὸν ρώτησα γύρισε καὶ μὲ κοίταξε περιφρονητικά.

— Τὸ μυστικὸ τῆς ἰσχύος, μοῦ εἶπε, κατὰ τὸν φιλόσοφο Γιόγκα, εἶναι τὸ νὰ μπορέσεις νὰ ἀπελευθερώσεις μέσα σου ὅλες τὶς μυστηριώδεις ζωϊκὲς δυνάμεις ποὺ ὑπάρχουν σὲ κάθε ἄντρα.

— Δηλαδή; τὸν ἐρώτησα. Ὁ Τζίκος δὲν μοῦ ἀπάντησε παρὰ σηκώθηκε κι' ἔφυγε σφυρίζοντας περιφρονητικά. Ἦταν φανερὸ ὅ,τι εἶχα κάνει γκάφα κι' ὅτι φάνηκα ὁλωσδιόλου κουτός. Ἀλλὰ πάλι γιατί δὲν μοῦ ἐξηγοῦσε κι' αὐτός;

Πολὺ προτοῦ βρῶ τὰ λόγια γιὰ νὰ ἐξηγήσω στὸν κ. Χεροδύναμο τὸ λεπτὸ χρηματικὸ ζήτημα, ἔλαβα δεύτερο γράμμα του. Ξεσήκωσα τὴ γειτονιὰ στὸ ποδάρι ἀπὸ τὴ χαρά μου. Ὄχι μόνο δὲν μοῦ εἶχε θυμώσει ποὺ δὲν τοῦ ἔγραψα, ἀλλὰ μοῦ ἐλάττωνε κιόλας τὴν τιμὴ τῶν μαθημάτων. Πάλι ὅμως τὰ λεφτὰ ἦταν πολλὰ γιὰ μένα. Ἀποφάσισα λοιπὸν νὰ σηκώνουμαι πολὺ πρωΐ καὶ νὰ ψάχνω ἕνα γύρω σ' ὅλους τοὺς δρόμους γιὰ λεφτά. Μέσα σ' ἕξη μέρες βρῆκα μιὰ δραχμὴ καὶ δυὸ δεκάρες. Ἐπίσης ἕνα γυναικεῖο τσαντάκι ἀδειανό.

Τρεῖς μέρες μετὰ τὴν ἀφίξη τοῦ δεύτερου, κατέφθασε καὶ τρίτο γράμμα τοῦ δοξασμένου μου φίλου. Καὶ μετὰ ὅλο τὸν χειμῶνα καὶ τὴν ἄνοιξη ἐρχόταν κάθε πέντε — δέκα μέρες κι' ἀπὸ ἕνα καινούργιο γράμμα του. Θυμᾶμαι, ἦταν ἡ μέρα ποὺ ἄρχιζα νὰ λιγουρεύομαι τὰ βερύκοκα στὰ κλαριὰ τῶν δέντρων ὅταν ἔλαβα ἕνα μεγάλο γράμμα του. Ἦταν ἕνας ὕμνος στὴν ὁμορφιὰ τῆς γῆς, στὸν ἐρχομὸ τῆς ἀνοιξῆς, στὴ ρώμη καὶ σὲ πολλὰ ἀκόμα πράγματα. Στὴν τελευταία γραμμὴ μοῦ ὑπενθύμιζε τὸ χρηματικὸ ζήτημα παρουσιάζοντάς μου ἕνα ποσὸ δέκα φορὲς μικρότερο ἀπ' αὐτὸ ποὺ ζητοῦσε στὴν ἀρχή. Μὲ ἕνα εἰκοσάρικο μονάχα θὰ μοῦ ἔστελνε ὅλα του τὰ μυστικὰ ταχυδρομικῶς καὶ τὰ ὑπόλοιπα θὰ ἐξαρτιόνταν πιὰ ἀπὸ μένα.

Ἀποφάσισα νὰ συζητήσω πάλι μὲ τὸ μεγάλο μου φίλο τὸ Τζίκο, ποὺ εἶχε πιὰ ἀδυνατίσει πολὺ ἀπὸ τὴν πολλὴ συλλογὴ ποὺ ἔκανε. Τοῦ εἶπα γιὰ τὰ λεφτά.

— Λεφτά! εἶπε περιφρονητικά. Ὅλο λεφτὰ θέλει, δὲ μ' ἀρέσει. Εἶναι τσαρλατάνος.

— Εἶναι πολὺ ἐν τάξει, εἶπα ἐγώ.

Ἀλλὰ ὁ Τζίκος ἐθύμωσε πάρα πολὺ κι' ἀπελευθερώνοντας μυστηριώδεις ζωϊκὲς δυνάμεις, εἶπε: θὰ τοῦ σπάσω τὸ κεφάλι ποὺ σᾶς ξεμυαλίζει ἐσᾶς τὰ μικρά.

— Δὲν μᾶς ξεμυαλίζει, εἶπα. Θὰ μοῦ στείλει ὅλα τὰ μυστικά του γιὰ εἴκοσι δραχμές.

— Σοῦ λέω δὲν ξέρει κανένα μυστικό. Εἶναι ψεύτης!

— Δὲν ξέρω, εἶπα, θὰ δοκιμάσω. Ἔτσι ὁ Τζίκος μοῦ ἔδωσε τὶς εἴκοσι δραχμὲς καὶ τὶς ἔστειλα στὸν κ. Χεροδύναμο. Ὁ φάκελλος ἦρθε ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα γεμάτος ἀπὸ τὰ μυστικὰ τῆς τέχνης του. Ἦταν ἁπλούστατα. Ἔπρεπε νὰ σηκώνουμαι κάθε μέρα πολὺ πρωΐ καὶ νὰ κάνω μία ὥρα συνέχεια διάφορες ἀκροβατικὲς ἀσκήσεις. Ἐπίσης νὰ πίνω ὅσο νερὸ θέλω, νὰ παίρνω ταχτικὰ τὸν ἀέρα μου, νὰ τρώω πάρα πολὺ — κι' ὅλα αὐτὰ μέχρι ποὺ νὰ γίνω γίγαντας.

Ἀπογοητεύθηκα λίγο καὶ μάλιστα κάθισα καὶ τὸ 'γραψα τοῦ κ. Χεροδύναμου ἀλλὰ δὲν μοῦ ἀπάντησε πιά. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐγὼ ἀκολουθοῦσα κατὰ γράμμα τὶς ὁδηγίες καὶ καθημερινῶς γινόμουν ὅλο καὶ πιὸ δυνατός. Ὅταν λέω *ἐν τῷ μεταξὺ* ἐννοῶ τὶς τέσσερις μέρες ποὺ ἀκολούθησα τὶς ὁδηγίες. Τὴν πέμπτη ἡμέρα ἀποφάσισα νὰ κοιμηθῶ ἀντὶ νὰ σηκώνουμαι καὶ νὰ γεμίζω τὸ σπίτι φασαρία χωρὶς λόγο. Καὶ νὰ πάψω νὰ ἐνοχλῶ τὴ γιαγιά μου ποὺ σηκωνόταν κι' αὐτὴ ἀπὸ τ' ἄγρια μεσάνυχτα γιὰ νὰ μοῦ πεῖ ὅτι ἤμουν ἕνας ἀνόητος, μετὰ ξανακοιμόταν πέντε λεφτά, ξυπνοῦσε πάλι καὶ φώναζε ὅτι ποτὲ δὲν θὰ μάθαινα νὰ πουλῶ καὶ ν' ἀγοράζω μὲ κέρδος κι' ὕστερα πάλι ἔπεφτε στὸν ὕπνο γιὰ νὰ σηκωθεῖ τελικὰ καὶ νὰ μοῦ διηγηθεῖ ὅτι κάποτε ζοῦσε ἕνας βασιλιᾶς κι' εἶχε τρεῖς γυιοὺς καὶ κάτι τέτοια. Τὸ ἐπιμύθιο ἦταν ὅτι πρέπει νὰ εἶμαι διακριτικὸς καὶ νὰ μὴ σηκώνουμαι τόσο πρωΐ καὶ νὰ τὴ ξυπνάω κι' αὐτή. Καὶ πραγματικὰ ἄρχισα νὰ αἰσθάνομαι ὅτι ὁ φίλος μου ὁ Τζίκος εἶχε ἄδικο γιὰ ὅ,τι μοῦ 'λεγε. Ἔτσι παράτησα τὸ πρόγραμμα τοῦ κ. Χεροδύναμου καὶ ξαναγύρισα στὸ δικό μου ποὺ ἦταν τὸ ἀκόλουθο: νὰ τεμπελιάζω καὶ νὰ δυναμώνω ἔτσι ποὺ νὰ γίνω ὁ πιὸ δυνατὸς ἄντρας στὴ γειτονιὰ χωρὶς καμμιὰ φασαρία ἢ προσπάθεια. Αὐτὸ καὶ ἔκανα.

Τὴν ἄνοιξη τὸ σχολεῖο μας θὰ ἔκανε ἀγῶνες. Αὐτό, πίστευα, ἦταν μιὰ μεγάλη εὐκαιρία. Κατὰ τὴ γνώμη μου θὰ ἐρχόμουν πρῶτος σ' ὅλα τ' ἀγωνίσματα. Ἄρχισα ἀπὸ πολὺ πρὶν νὰ συλλογίζομαι καὶ νὰ ἐπιβάλλομαι στὸν ἑαυτό μου γιὰ τὴ βέβαιη νίκη. Αὐτὴ ἡ φοβερὴ ἐσωτερικὴ ἐνέργεια (ποὺ βεβαίως δὲν ἦταν παρὰ βέρος Γιόγκα) ἔγινε πυρετὸς τὴν ἡμέρα τῶν ἀγώνων. Ἡ ὥρα ποὺ θὰ τρέχαμε τὰ ἑκατὸ μέτρα ἦρθε. Ἐγὼ κι' οἱ ἄλλοι τρεῖς ποὺ θὰ λάβαιναν μέρος πήγαμε στὰ σημάδια μας, πήραμε ἐκκίνηση καὶ ξεκινήσαμε. Ξεκίνησα κι' ἐγὼ μὲ τυφλὴ ὁρμὴ καὶ ταχύτητα ποὺ γνώριζα ὅτι δὲν εἶχε πραγματοποιηθεῖ προηγουμένως στὴν ἱστορία τοῦ ἀθλητισμοῦ. Μοῦ φαινόταν ὅτι ποτὲ πρωτύτερα δὲν εἶχε κινηθεῖ ἄνθρωπος ταχύτερα. Ἀπὸ μέσα μου, νοερά, εἶχα τρέξει πενήντα φορὲς τὴ διαδρομή, πάντως εἶπα ν' ἀνοίξω τὰ μάτια μου γιὰ νὰ δῶ πόσο πίσω εἶχα ἀφίσει τοὺς ἄλλους τρεῖς. Αὐτὸ ποὺ εἶδα, ὅμως, μὲ κατέπληξε. ***Τρία παιδιὰ ἦταν δέκα μέτρα μπροστά μου κι' ὅλο προχωροῦσαν.*** Ἦταν ἀπίστευτο. Ἦταν ἀδύνατο, κι' ὅμως ἦταν ἡ πικρὴ ἀλήθεια. Θἄπρεπε νἄχει γίνει κάποιο λάθος, κι' ὅμως δὲν εἶχε γίνει. Ἦταν ἐκεῖ, μπροστά μου, κι' ὅλο ξεμάκραιναν.

Σκέφθηκα, λοιπόν, ὅτι θἄπρεπε ἁπλῶς νὰ τοὺς προσπεράσω μ' ἀνοιχτὰ τὰ μάτια πλέον καὶ νὰ κερδίσω τὴν κούρσα. Αὐτὸ κι' ἄρχισα νὰ κάνω. Ἀλλὰ ἐκεῖνοι ἐξακολουθοῦσαν νὰ προπορεύονται. Ἐθύμωσα καὶ ἀποφάσισα νὰ τοὺς βάλω στὴ θέση τους γιὰ τὴν ξετσιπωσιά τους αὐτὴ καὶ ἄρχισα νὰ ἀπελευθερώνω ὅλες τὶς μυστηριώδεις ἐσωτερικὲς ζωϊκὲς δυνάμεις ποὺ διέθετα. Οὔτε αὐτὸ ὅμως χρησίμεψε γιὰ νὰ μὲ φέρει κάπως κοντύτερά τους κι' ἄρχισα νὰ νοιώθω τὸν ἑαυτό μου κάπως προδομένο. Γι' αὐτὸ ἀποφάσισα νὰ κερδίσω στὸ πεῖσμα τοῦ προδότη μου. Ἔβαλα νέα προσπάθεια κι' ἤμουν βέβαιος ὅτι μποροῦσα ἀκόμα νὰ κερδίσω. Ὕστερα βεβαιώθηκα γιὰ τὸ ἀντίθετο. Ἡ κοῦρσα τελείωσε. Ἤρθα τελευταῖος.

Χωρὶς τὸν παραμικρὸ δισταγμὸ διαμαρτυρήθηκα καὶ προσκάλεσα τοὺς δρομεῖς νὰ ξανατρέξουμε τὴν ἴδια ἀπόσταση πίσω πάλι. Ἀρνήθηκαν ὅλοι, πράγμα ποὺ ἔδειχνε, τόζερα, ὅτι φοβόνταν νὰ τρέξουν μαζύ μου.

Τὸ ἴδιο ἀκριβῶς ἔγινε καὶ σ' ὅλα τ' ἄλλα ἀγωνίσματα. Ὅταν πῆγα σπίτι εἶχα παραλήρημα κι' ἔμεινα στὸ κρεββάτι τρεῖς ἡμέρες. Ἡ καϋμένη ἡ γιαγιά μου μὲ περιποιήθηκε σὰν καὶ τί. Ὅταν ἔγινα καλὰ σκέφτηκα ὅτι δὲν ἦταν ἀπαραίτητο νὰ εἶμαι ὁ δυνατώτερος ἄντρας στὴ γειτονιὰ καὶ παράτησα τὰ σχέδιά μου.

(Διασκευὴ) ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Ο ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

Καθισμένη κοντὰ στὴ φωτιά, ἀκούω τὰ ξύλα ποὺ τριζοβολοῦν καὶ προσπαθῶ νὰ φτιάξω ὄνειρα γιὰ τὸν καινούργιο χρόνο. Γιατί, ἀλήθεια, θυμήθηκα σήμερα τὰ ὄνειρα; Εἶναι ἴσως γιατὶ ἀκούω παντοῦ γύρω μου «εὐτυχισμένος ὁ καινούργιος χρόνος» καὶ σκέφτομαι τί θἄθελα γιὰ νἄναι αὐτὸς ὁ χρόνος εὐτυχισμένος. Δὲν ξέρω τί ἀκριβῶς θέλω, θέλω τόσα πολλά! μὰ νοιώθω τὸν ἑαυτό μου τόσο εὐτυχισμένο, κι' αὐτή μου ἡ εὐτυχία θὰ ὀφείλεται στὸ χρόνο ποὺ θἄρθει καὶ πού, ὅπως κάθε καινούργιο χρόνο, τὸν φαντάζομαι καλύτερο.

Ἀλήθεια, ἔπειτα ἀπὸ λίγες ὧρες δὲν θἄναι πιὰ φέτο. Ὁ καινούργιος χρόνος θἄρθει χωρὶς καμμιὰ προειδοποίηση,—καμμιὰ ἐκτὸς ἀπ' τοὺς δώδεκα χτύπους τοῦ ρολογιοῦ — θὰ φύγει καὶ τὸ τελευταῖο φύλλο ἀπ' τὸ ἡμερολόγιο τοῦ 1947 καὶ θὰ πάρει τή θέση του τὸ ἡμερολόγιο τοῦ 1948. Νά, αὐτὸ ἐδῶ, φαίνεται πολὺ παχύ, ἔχει 365, — ὄχι, τὸ 1948 εἶναι δίσεχτο, 366 λοιπόν, — φύλλα.

Καθὼς τὸ παίρνω στὰ χέρια μου, σκέφτομαι: κρατῶ τὸ χρόνο στὰ χέρια μου! Μέσα σ' αὐτὰ τὰ φύλλα εἶναι ὅλα ὅσα πρόκειται νὰ συμβοῦν, οἱ χαρές, οἱ λύπες, οἱ ἐλπίδες, οἱ ἀπογοητεύσεις, ὅλα, ὅλα. Σιγά-σιγὰ μαζὶ μὲ τὶς ἡμέρες θὰ φεύγουν καὶ τὰ φύλλα ἀπ' τὸ ἡμερολόγιο. Τοῦ χρόνου τέτοιον καιρὸ θὰ βγάλω καὶ τὸ τελευταῖο φύλλο. Θὰ σκέφτομαι ἴσως πάλι ὅτι ὁ καινούργιος χρόνος δὲν μπορεῖ παρὰ νἄναι πιὸ εὐτυχισμένος ἀπ' τὸν παλιό, καὶ θὰ προσπαθῶ νὰ φτιάξω ἄλλα ὄνειρα. Καὶ κάπουκάπου θὰ ξετρυπώνει κανένα παλιό, ἀπραγματοποίητο ὄνειρο, γιὰ νὰ μοῦ θυμίζει ὅτι τὰ πραγματικὰ ὄνειρα δὲν πραγματοποιοῦνται, μένουν γιὰ πάντα ὄνειρα...

Σανθὴ Ἀμαζόνα [Β]

ΘΘ

«ΤΙ ΘΕΛΩ»

Δὲ θέλω τοῦ κισσοῦ τὸ πλάνο φύλλωμα.
Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

«Φωτερὰ Σκοτάδια» ἐπιγράφεται μιὰ συλλογὴ ποιημάτων τοῦ Δροσίνη. Γράφει σὲ στίχους ὁ ποιητής μας τὶς φωτερὲς ἀλήθειες ποὺ μὲς τὸ σκοτάδι γυρεύει νἄβρει. Καὶ μέσα ἀπὸ τὴν πλούσια αὐτὴ συλλογή, προβάλλει δειλά — γιατὶ ξέρει πὼς ἡ μεγάλη ἀλήθεια ποὺ περιέχει ξεχάστηκε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους — τὸ ποίημα «Τί θέλω». Τὸ θέλει ὁ ποιητὴς μὰ κι' ὅλοι πρέπει νὰ τὸ θέλουν.

Κάθε ἄνθρωπος τὶς ψυχικές του ἱκανότητες πρέπει νὰ τὶς ἐκμεταλλευθεῖ ὅσο καλύτερα μπορέσει. Νὰ τὶς δουλέψει ὅπως ὁ γλύπτης τὸ μάρμαρο καὶ νὰ τοὺς δώσει σχῆμα καὶ μορφή. Μὰ γιὰ νὰ τὸ κάνει αὐτό, πάντα θὰ ζητήσει ἀπὸ κάποιον ἥλιο, μιὰ μόνη ἀχτίδα γιὰ νὰ τὴν βάλει θεμέλιο στὸ δικό του ἔργο· στὸν ἥλιο ποὺ θὰ δημιουργήσει. Μ' ἀλλοίμονο ἂν ἀντὶ μόνο γιὰ θεμέλιο, πάρει κι' ἄλλα πολλὰ ξένα. Βρεῖ κάποιο στήριγμα καὶ γαντζωθεῖ σ' αὐτὸ καὶ μόνο χάρις σ' αὐτὸ μπορεῖ νὰ στέκεται. Κι' ἀνέβει ψηλά, φτάσει τὴ δόξα· αὐτὸ ποὺ τραβᾶ τὸν ἄνθρωπο ὅπως τὸ φῶς τὶς μύγες. Θἄχει ὅλα τ' ἀγαθά, ἀλλὰ ἡ συνειδησή του, ὁ αὐστηρότερος κριτὴς τῶν πράξεών μας, ποτὲ δὲ θὰ ἡσυχάζει. Πάντα θὰ τοῦ θυμίζει πὼς δὲν εἶναι ἄξιος γι' αὐτὰ ὅλα. Ἴσως ὅμως αὐτὸ καὶ νὰ τὸ συνειθίσει καὶ νὰ μὴν τὸν πολυνοιάζει. Μ' ἂν κάποτε τὸ στήριγμα φύγει; Ἂν κάποτε τὸ ἀναστήλωμα τοῦ κισσοῦ πέσει; Ἀλλοίμονο, θὰ κυλήσει κάτω, θὰ πέσει στὸ βάραθρο· ἴσως πιὸ χαμηλὰ ἀπ' ὅπου ἄλλοτε ἤκανε μιὰ τώρα θἄχει καὶ τὴν καταφρόνηση τῶν ἀνθρώπων γιὰ τὴν πράξη του. Ποτὲ δὲν τάχε σκεφθεῖ αὐτὰ ὁ ἄμυαλος σὰν βγήκε στὴ ζωὴ καὶ βασίστηκε στοὺς ἄλλους κι' ἐξαρτήθηκε ἀπ' αὐτούς. Μόνος λοιπὸν κάθε ἄνθρωπος πρέπει νὰ παλαίψει στῆς ζωῆς τὰ μονοπάτια κι' ὅταν βγεῖ νικητής, δική του ὁλότελα θἄναι ἡ νίκη ἀφοῦ μὲ τὴ δική του δύναμη τὴν κέρδισε. Καὶ τὸ μικρὸ ἀριστούργημα τοῦ Δροσίνη τελειώνει μὲ τὰ δυὸ στιχάκια:

Θέλω νὰ δίνω φῶς ἀπὸ τὴ φλόγα μου
Κι' ἂς εἶμαι ἕνα ταπεινὸ λυχνάρι.

Ἀφοῦ λοιπὸν κατορθώσει νὰ συλλάβει ἔστω καὶ λίγο ἀπὸ τὸ ἀσύλληπτο γιὰ μᾶς τοὺς ἀνθρώπους τέλειο, κατορθώσει δηλαδὴ μιὰ καλὴ ἀρχὴ στὴ ζωή του, θ' ἀρχίσει νὰ φροντίζει καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους. Φῶς θ' ἀρχίσει νὰ σκορπᾶ. Μπορεῖ νἄναι μικρό, ἀδύνατο, σὰ μιᾶς πυγολαμπίδας, μὰ θἄναι δικό του. Δὲν τὸν νοιάζει· ἂς μὴν τὸν θεροῦν οἱ ἄνθρωποι μεγάλο, ἡ συνείδησή του θ' ἀναπαύεται γιατὶ θὰ ξέρει πὼς ὅ,τι ἔκανε τόκανε μόνος του. Κι' αὐτὸ θἄναι ἡ αἰτία τῆς ψυχικῆς γαλήνης του καὶ τῆς ποθητῆς εὐτυχίας.

Φιντανάκι [Β]

ΘΘ

Ο ΜΗΔΑΣ

(μῦθος)

Λένε, πὼς μιὰ φορά, δυὸ Θεοί, ὁ Πάν, ὁ τραγοπόδαρος Θεὸς τοῦ ἀγροῦ, καὶ ὁ Θεὸς τῆς μουσικῆς Ἀπόλλων, ἔστησαν καυγὰ γιατὶ ὁ καθένας ἔλεγε πὼς ἔπαιζε καλύτερα τὴ λύρα ἀπὸ τὸν ἄλλο. Ἔβαλαν λοιπὸν κριτὴ τους τὸν Μήδα νὰ τοὺς πεῖ ποιος παίζει καλύτερα τὴ λύρα. Ὁ Μήδας τοὺς ἄκουσε καὶ εἶπε πὼς ὁ Πὰν κι' ὄχι ὁ Ἀπόλλων ἦταν ἀνώτερος. Τότε ὁ Ἀπόλλων πάνω στὸ θυμό του, καταράστηκε τὸν Μήδα καὶ εἶπε νὰ ἀποκτήσει «ὦτα ὄνου». Καὶ πραγματικά, ὁ Μήδας ἀπόχτησε αὐτιὰ γαϊδουριοῦ... Κανεὶς δὲν τὸ ἤξερε· μονάχα ἕνας ἀξιωματικός...

Ἀπὸ κεῖνη τὴ μέρα ὁ Μήδας δὲ βγῆκε ἀπὸ τὸ Παλάτι του. Διέταξε μάλιστα τὸν ἀξιωματικό του νὰ μὴν πεῖ τὸ μυστικὸ σὲ κανένα. Μὰ ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι δὲν μποροῦνε νὰ κρατή-

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ
Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δρ. 50.000, Ἑξάμηνη δρχ. 25.000, Τρίμηνη 15.000.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀγγλίας, Αἰγύπτου Λίρες 3:0 Ἀμερικῆς καὶ ἄλλων κρατῶν, Δολλάρια 10. Ἑξάμηνη ἀναλόγως. Τιμὴ φύλλου δρ. 1500.
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
Ἀπροσώπως: Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», ὁδὸς Ἀριστείδου 10 Ἀθήνας.—Τηλ. 20977

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ, ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΑΡΑΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
Ἀρχίζει τὴν 15ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΑ
ὁδὸς Ἀριστείδου 10
Ἀθῆναι

σουν κανένα μυστικό, ἔτσι κι' ὁ ἀξιωματικὸς ἄνοιξε ἕνα λάκκο στὴ γῆ καὶ φώναξε: «Ὁ Μήδας ἔχει ὦτα ὄνου»...

Ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ σ' ἐκεῖνο τὰ μέρος φύτρωσαν καλάμια καὶ μὲ τὸ θόρυβο ποὺ ἔκαναν τὰ φύλλα τους ὅταν φυσοῦσε, σχημάτιζαν τὶς λέξεις ποὺ εἶπε ὁ ἀξιωματικός: «Ὁ Μήδας ἔχει ὦτα ὄνου».

Γενναιόψυχος Ἕλλην [Γ]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἕνας περαστικὸς κύριος, ρωτᾶ ἕνα μικρὸ ποὺ κλαίει:

— Γιατί, μικρέ μου, κλαῖς;
— Γιατὶ δὲ μὲ παίζουν.
— Καὶ γιατί δὲ σὲ παίζουν;
— Γιατὶ κλαίω.

(παλιὸ) *Χοβιός*

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΣΥΘΕΣΙΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ 1947-48 ΚΑΙ ΜΑΖΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΚΑΛΛΙΓΡΑΦΙΑΣ

(Βλέπε καὶ φύλλο 33-35 τοῦ 1947)

Ὁ διαγωνισμὸς αὐτὸς προκηρύχθηκε στὸ φυλλάδιο 33-35 τοῦ περασμένου χρόνου κι' ἄρχισα ἤδη νὰ δημοσιεύω ἀσκήσεις ἀπὸ τὶς Συλλογὲς ποὺ ἔλαβα. Ἐπειδὴ ὅμως θὰ ὑπάρχουν καὶ ἀρκετοὶ νέοι συνδρομητὲς ποὺ θέλουν νὰ πάρουν μέρος στὸ διαγωνισμό, σκέφθηκα νὰ ξαναπῶ μὲ λίγα λόγια τοὺς κυριώτερους ὅρους του, καὶ νὰ παρατείνω λίγο τὴν προθεσμία.

Στὸν Διαγωνισμὸ αὐτὸν μποροῦν νὰ λάβουν μέρος: α') συνδρομηταὶ μετὰ ἢ ἄνευ ψευνωνύμου· β') ἀδέλφια των, ποὺ αὐτὰ ὅμως πρέπει νὰ ἔχουν ψευδώνυμο ἐγκεκριμένο γιὰ τὸ 1947.

Ὁ διαγωνιζόμενος πρέπει νὰ στείλει μόλις ἑτοιμάσει—*ἢ κι' ἀμέσως ἂν ἔχει ἕτοιμη*—μιὰ Συλλογὴ ἀπὸ 15 ὡς 20 Πνευματικὲς Ἀσκήσεις, καθαρογραμμένες σὲ μεγάλου σχήματος τετράδιο, ποὺ κάθε του σελίδα, χωρισμένη καθέτως στὰ δύο, στὸ ἕνα μέρος θάχει Ἀσκήσεις, καὶ στὸ ἄλλο, ἀντίκρυ, τὴ λύση τους. Στὸ ἐξώφυλλο, ἢ στὸ ἐπάνω μέρος τῆς πρώτης σελίδας, πρέπει ν' ἀναγράφεται τὸ ὀνοματεπώνυμό τοῦ διαγωνιζομένου, τὸ ψευδώνυμό του, ἂν ἔχη, ἡ ἡλικία του—ἀπαραίτητη—κι' ἡ διεύθυνσή του. (Ὅποιος δὲν σημειώσει τὴν ἡλικία του, θὰ καταταχθεῖ στὴν Τάξη τῶν μεγάλων, ὅσο μικρὸς κι' ἂν εἶναι. Τὸν συμφέρει; . .). Πρέπει ἀκόμα νὰ δηλώσει καὶ τί Βραβεῖο ἢ Ἔπαινο ἔλαβε τυχὸν στὸν προηγούμενο Διαγωνισμὸ Ἀσκήσεων. Στὴν τελευταία σελίδα θὰ ξαναγραφεῖ τὄνομα καὶ τὸ ψευδώνυμο κι' ἡ ἑπομένη *ἐνυπόγραφη* δήλωση: «Δίνω τὸ λόγο τῆς τιμῆς μου, πὼς ὅλες οἱ ἀσκήσεις αὐτῆς τῆς Συλλογῆς εἶναι ἔργα δικά μου, πρωτότυπα κι' ἀδημοσίευτα, κι' ὄχι ἀντιγραμμένα ἀπ' ἄλλου, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ Δημώδη Αἰνίγματα».

Οἱ Ἀσκήσεις τῆς Συλλογῆς,—ἐκτὸς ἀπὸ τὰ Δημώδη Αἰνίγματα—πρέπει, λοιπόν, νὰ εἶναι πρωτότυπες, *ἔργα τῶν διαγωνιζομένων*, κι' ὄχι ἀντιγραμμένες ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ. Ἂν θέλει κανένας νὰ περιλάβει καὶ μιὰ ἢ δυὸ—ὄχι περισσότερες—παλιὲς κι' ἐξαιρετικῶς ὡραῖες Ἀσκήσεις, μπορεῖ, ἀλλὰ ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ σημειωθεῖ ἀπὸ κάτω ἡ λέξη «παλιά», γιὰ νὰ σημειωθεῖ τὸ ἴδιο κι' ὅταν τυχὸν δημοσιευθεῖ ἡ Ἄσκηση καὶ γιὰ νὰ εἶναι «ἐν τάξει» (ἀλλιῶς κινδυνεύει νὰ τὸν καταγγείλουν ὡς ... λογοκλόπο. Τὸν συμφέρει ;)

Μιὰ τέλεια, ἄρτια Συλλογή, πρέπει νὰ ἔχει διαφόρων εἰδῶν Ἀσκήσεις—μιὰ ἢ δυὸ ἀπὸ κάθε εἶδος—κι' ὄχι ὅλο ὁμοειδεῖς, π. χ. μόνο Αἰνίγματα ἢ μόνο Γρίφους. Τὰ πιὸ συνηθισμένα εἴδη εἶναι τὰ ἑξῆς:

Λεξίγριφος, Συλλαβόγριφος, Στοιχειόγριφος, Μεταγραμματισμός, Ἀναγραμματισμός, Αἴνιγμα (αὐτὲς εἶναι πάντα ἔμμετρες, σὲ στίχους) ἔπειτα τὰ διάφορα Σχήματα—Κυβόλεξον, Τρίγωνον, Πυραμίς, Μαίανδρος, Δικτυωτόν, Κλῖμαξ κλπ. — ἔπειτα Κρυπτογραφικόν, Μαγικὸν Γράμμα. Διπλὸ Κεφάλι, Μισαὶ Λέξεις κλπ. — ἔπειτα κάθε λογῆς Ἀκροστιχίδες, ἢ Μεσοστιχίδες, τὰ Φωνηεντόλιπα ἢ Ἐλλιποσύμφωνα, καὶ τέλος ὁ Γρῖφος. Μιὰ ἄρτια λοιπὸν Συλλογή, ἀπὸ 15 τὸ πολὺ Ἀσκήσεις, μπορεῖ νὰ ἔχει π. χ. τρεῖς - τέσσερες ἔμμετρες, δυὸ Σχήματα, ἕνα Κρυπτογραφικό, δυὸ Μαγικὰ Γράμματα, δυὸ Ἀκροστιχίδες, ἕνα Φωνηεντόλιπο ἢ Ἐλλιποσύμφωνο κι' ἕνα-δυὸ Γρίφους. Πολλὴ ἀξία στὴ συλλογὴ δίνουν οἱ δύσκολες γιὰ τὸν συνθέτη Ἀσκήσεις,—π.χ. τὸ Μέγα Δικτυωτόν, μὲ 9 ἢ μὲ 11 γράμματα —κι' οἱ ἔμμετρες ὅταν εἶναι τεχνικὰ κι' ἔξυπνα στιχουργημένες.

Στὸ ἑξῆς θὰ δημοσιεύονται Ἀσκήσεις ἀποκλειστικὰ ἀπὸ τὶς Συλλογὲς αὐτοῦ τοῦ Διαγωνισμοῦ. Ἀπὸ κάθε δηλ. Συλλογή, μὲ τὴ σειρά της, θὰ δημοσιεύονται δυὸ ἢ τρεῖς Ἀσκήσεις, καὶ πάλι κάθε φορὰ ποὺ θὰ ξανάρχεται ἡ σειρά της. Αὐτά, ἐννοεῖται, ἐφ' ὅσον ἡ Συλλογὴ θὰ ἔχει ἀρκετὲς δημοσιεύσιμες Ἀσκήσεις· ἀλλοιῶς μετὰ τὴν πρώτη ἢ τὴ δεύτερη φορά, θὰ μπαίνει κατὰ μέρος. Ἀπεναντίας, ἀπὸ ἄλλες Συλλογές, ποὺ θάχουν πολὺ ὡραῖες Ἀσκήσεις, θὰ δημοσιεύονται συχνότερα καὶ κάθε φορὰ περισσότερες. Ὡστόσο, στὴν ἀπονομὴ τῶν Βραβείων δὲν θὰ ληφθεῖ ὑπ' ὄψι ὁ ἀριθμὸς τῶν δημοσιευομένων Ἀσκήσεων ἀπὸ κάθε Συλλογή, ἀλλὰ ὁ ἀριθμὸς κι' ἡ ποιότητα τῶν Ἀσκήσεων ποὺ περιέχει εἴτε δημοσιεύθηκαν εἴτε ἔμειναν στὸ τετράδιο.

Προθεσμία γιὰ τὴν ἀποστολὴ Συλλογῶν: *15 Μαρτίου*. Περιμένω.

Διαγωνισμὸς Καλλιγραφίας: Οἱ συλλογὲς θὰ κριθοῦν χωριστὰ κι' ἀπὸ μιὰ ἄλλη ἄποψη: ἀπὸ τὸ γράψιμό τους. Ὁ διαγωνισμὸς αὐτὸς — Διαγωνισμὸς Καλλιγραφίας—εἶναι ἐντελῶς ξεχωριστὸς ἀπὸ τὸν προηγούμενο: χωριστὴ κρίση, χωριστὰ ἀποτέλεσματα. Θὰ λογαριαστοῦν ὅμως ὅλες οἱ Συλλογὲς σὰν ἀπαντήσεις καὶ στὸ διαγωνισμὸ Καλλιγραφίας.

Μπορεῖ, ὅποιος θέλει, νὰ λάβει μέρος μόνο στὸν δεύτερο αὐτὸ διαγωνισμό, χωρὶς συμμετοχὴ στὴ Σύνθεση: ἀντιγράφει ἀσκήσεις δημοσιευμένες *μὲ τὴν ἀπαραίτητη δήλωση ὅτι εἶναι ἀπάντηση μόνο στὴν Καλλιγραφία*.

Ὅταν λέμε Καλλιγραφία, δὲ σημαίνει πὼς πρέπει νὰ ἔχουμε κανένα ἰδιαίτερο ταλέντο γι' αὐτὴ τὴν τέχνη. Ὁ καθένας μπορεῖ νὰ γράψει καθαρά, κομψὰ καὶ τακτικὰ τὴ Συλλογή του.

Προθεσμία καὶ γιὰ τὸ διαγωνισμὸ αὐτό, *15 Μαρτίου*. Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, ὁδὸς Ἀριστείδου 10
τὴν 24ην Δεκεμβρίου 1947

ΤΗΝ ὥρα ποὺ σᾶς γράφω χαλάει ὁ κόσμος ἔξω στὸ δρόμο, ἀπὸ τὰ τρίγωνα, τὶς φυσαρμόνικες, τὰ βιολιὰ καὶ τὰ μαντολίνα, τὰ ταμπούρλα καὶ τὰ πνευστά, ποὺ ἔχουνε ἐπιστρατευθεῖ αὐτὲς τὶς ἡμέρες ἀπὸ μικροὺς καὶ μεγάλους γιὰ τὰ κάλαντα.

Ὅμως ἀπ' ὅλα τὰ ὄργανα καὶ τὶς συγκροτημένες ὀρχῆστρες «ποὺ τὰ λένε» γιὰ κάποιο σκοπό, περισσότερο νομίζω συγκινητικὸ εἶναι τὸ φτωχικὸ τρίγωνο μὲ τὸν ἑορταστικό του ἦχο στὰ χέρια τοῦ ξηπόλυτου φτωχοντυμένου μικροῦ.

Μὲ τὰ παγωμένα χεράκια του, χτυπάει διστακτικὰ τὴν πόρτα μας καὶ μᾶς ρωτᾶ μὲ τὴν ἀδύνατή του φωνούλα ἂν θέλουμε νὰ μᾶς τὰ πεῖ, καὶ ν' ἀκούσουμε τὰ κάλαντα, γιὰ τὸ καλὸ τοῦ χρόνου, ἀπὸ τὸ μικρούλη αὐτόν, τὸν πιστὸ συνεχιστὴ ἑνὸς παμπάλαιου ἔθιμου ποὺ οἱ ρίζες του φτάνουν ὡς τὴν ἀρχαιότητα.

Λαβαίνω τακτικὰ καὶ παρακολουθῶ κάθε τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ «Σκῦρος». Ἀνάμεσα στοὺς νέους ποὺ τὸ βγάζουν ἀναγνωρίζω παλιὰ διαπλασόπουλα μὲ πλούσια δράση, τὸν Ἰωάννη Μελέντη (*Τσάρο*), τὸ Μανώλη Ἀντωνάκη (*Αἰγαιοπελαγίτη*), ὅπως καὶ τὸ νέο μου συνεργάτη Κώστα Ἀντωνάκη, τὸ παλιό μας *Σκυριανόπουλο*. Βλέπω μὲ χαρά μου πὼς τὸ περιοδικὸ προοδεύει σταθερὰ καὶ κάθε τόσο πλουτίζεται μὲ σοβαρὲς μελέτες, πολύτιμα λαογραφικὰ καὶ διαλεχτὰ λογοτεχνικὰ κομμάτια, ὅλα ἐμπνευσμένα ἀπὸ τὸ ὡραῖο αἰγαιοπελαγίτικο νησί, καὶ συγχαίρω τοὺς καλοὺς νέους ποὺ τὸ ἐκδίδουν, γιὰ τὴν ἀφιλοκέρδεια καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸ ποὺ τοὺς κατέχει στὴν προσφορά τους.

Πολλοὶ μοῦ στέλνουν ἀσκήσεις καὶ προβλήματα γιὰ τοὺς «Μικροὺς ἑβδομαδιαίους διαγωνισμούς». Εἶδα ὅμως πὼς οἱ διαγωνισμοὶ αὐτοὶ δὲν προκάλεσαν μεγάλο ἐνδιαφέρον καὶ ἀποφάσισα νὰ μὴ δημοσιεύω. Ἀργότερα, ὅταν καὶ τὰ μαθήματα τῶν σχολείων κοπάσουν, ἴσως τοὺς ξαναρχίσω. Γιὰ τὴν ὥρα μοῦ φαίνονται ἀρκετὲς οἱ τακτικὲς Πνευματικὲς Ἀσκήσεις καὶ οἱ ἄλλοι μου τακτικοὶ κι' ἔκτακτοι διαγωνισμοί. Ἂς σταματήσουν, λοιπόν, νὰ μοῦ στέλνουν τέτοιου εἴδους ἀσκήσεις, τουλάχιστο πρὸς τὸ παρόν.

Σ' εὐχαριστῶ, *Σκαλιστήρι*, γιὰ τὶς εὐχές σου καὶ μαζὶ μ' ἐμένα, καὶ ὁ κ. Φαίδων. Ὥστε λοιπὸν σὲ κούρασε ἡ μονοκονδυλιά; Δὲν πειράζει, πέρασες τὴν ὥρα σου ὅμως μὲ μιὰ εὐχάριστη ἀσχολία, ποὺ ἦταν μαζὶ καὶ μάθημα Ἰχνογραφίας. Πολὺ λυπήθηκα γιὰ τὸ πάθημά σου. Πῶς ἔγινε αὐτό; Γράψε μου πῶς πάει τώρα, γιατὶ κάτι τέτοια ἀργοῦν νὰ περάσουν καὶ πονοῦν πολύ.

Βλέπω πὼς σ' ἐνθουσιάσανε τὰ νέα μου *Λαρισινὴ* κι' ἀνυπομονεῖς νὰ διαβάσεις τὶς περιπέτειες τοῦ Χὼκ Φὶν τοῦ τόσο σπαρταριστοῦ—ὅπως γράφεις —αὐτοῦ τύπου; Μὰ καὶ τ' ἄλλα μου μυθιστορήματα ὅπως ἐλπίζεις θὰ σ' ἐνθουσιάσουν. Γιὰ τὴν ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς σου εὐχαριστῶ, καθὼς καὶ γιὰ τὶς θερμὲς εὐχές σου.

Τὸ *Σπίρτο Μονάχο* ποὺ μοῦ ζητεῖ νὰ τὸ συχωρέσω «γιὰ τὴν κακογραφία του καὶ τὶς μουτζοῦρες του, γιατὶ εἶναι μόνο δέκα χρονῶν καὶ στὴν ἕκτη τάξη», μοῦ γράφει πὼς ἂν καὶ τρία χρόνια συνδρομητής μου φέτο ἀποφάσισε πιὰ νὰ μοῦ γράψει, νὰ πάρει ψευδώνυμο καὶ νὰ μπεῖ στὴν κίνησή μου. Μὲ χαρά μου λοιπὸν τὸ ὑποδέχομαι στὸ σαλονάκι μου καὶ τοῦ εὔχομαι κάθε ἐπιτυχία, βέβαιη γι' αὐτὴν μιὰ ποὺ εἶναι . . . Σπίρτο Μονάχο!

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Δικαίωμα ἐγκρίσεως: διὰ συνδρομητὰς ἢ ἀδέλφια των, δραχμαὶ 2000.

Νέα Ψευδώνυμα: Σπίρτο Μονάχο, ἀ. (ΓΝ). Πριγκηπέσσα Ἰζαμπώ, κ. (ΦΑ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Ντέτεκτιβ «Χ», ἀ. Μαραθωνοδρόμος, ἀ. Ρὸζ Μπουμπουκάκι, κ. Ὀδυσσέας, ἀ. Προσκοπικὸ Σῆμα, ἀ. Ἡρωϊκὸς Στρατός, ἀ. Λυκόπουλο, ἀ. Δοξασμένη Ἑλλάς, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της *Ἀναστάσιο Ἐλοσίτη* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ. Φυλλάδια ἔστειλα) *Τρελλὸ Ναυτάκι* (ἔλαβα καὶ ἀνανέωσα ψευδώνυμό σου) *Ἀτρόμητο Θρακιωτάκι* (νὰ στείλεις Συλλογὴ Πνευμ. Ἀσκήσεων γιὰ νὰ λάβεις μέρος στὸ Διαγωνισμὸ τοῦ 1948 ποὺ προκηρύχθηκε στὸ φυλλ. 33-35 τοῦ 1947). *Σπῦρο Μανιουδάκη, Ἀντων. Μηλιαδάκη, Βασιλικὴ Σωτηροπούλου, Ἀναστ. Βάρβογλη, Νέλλυ Βουρνάζου, Κάτια Κατσανίκα, Κικὴ Καββαδία, Μαρία Λουκαρέλη, Ἐμμ. Γάζελα. Ἄννα Τζιροπούλου, Μαρία Χατζηβασιλείου, Μιχ. Ξετρύπη, Ἠρὼ Δρακάτου, Χριστίνα Καπρίνη* (ἔλαβα, ἐξετέλεσα παραγγελίες σας, εὐχαριστῶ). *Πέμπτη τάξη Γυμνασίου Θηλέων Ἀγρινίου* (συνδρομὴ ἔλαβα, εὐχαριστῶ) *Χαρ. Δέτση* (κι' ἐπιστολὴ καὶ τηλεγράφημα ἔλαβα) *Ἀκτίνα Δ. Λάγια* (ἔλαβα τὴν ἐπιταγή σου, καινούργια μου φίλη, καὶ σὲ ἐνέγραψα συνδρομήτρια. Περιμένω τώρα γράμμα σου) *Μαραθωνοδρόμο* (ἐφαρμόζω τὸ παλιὸ σύστημα κατὰ τὸ ὁποῖο μόνο οἱ συνδρομηταὶ ἔχουν αὐτὸ τὸ δικαίωμα· περιμένω γράμμα σου) *Δία Νικολαΐδου* (ἔστειλα φύλλο 18-19, τοὺς τόμους μπορεῖς νὰ τοὺς ἀποκτήσεις ἂν στείλεις πρόσωπο νὰ τοὺς ἀγοράσει ἀπὸ τὸ γραφεῖο μου πρὸς 2 ½ λίρες τὸν καθένα μὲ τὰ ταχυδρομικά. Ἐννοεῖται οἱ τόμοι θὰ εἶναι ἄδετοι) *Αἰὲν Ἀριστεύειν* (λυσόχαρτο ἔστειλα, ἔχω στὴ διάθεσή σου δραχ. 1000) *Χαρῖτο Ι. Πολυζωγόπουλο* (μὲ τὶς πρῶτες εἴκοσι χιλιάδες σὲ ἐνέγραψα γιὰ τὴν ἑξαμηνία 1 Ἀπριλίου 1947 —30 Σεπτεμβρίου 1947. Μὲ τὶς ἄλλες εἴκοσι ποὺ ἐσώκλεισες στὸ γράμμα σου, ἀνανέωσα τὴ συνδρομή σου ἕως 31 Ἰανουαρίου 1948) *Παρὴ Ν. Παρίτση* (ἐξόφληση συνδρομῆς 1947 ἔλαβα κι' εὐχαριστῶ) *Βιλελμίνη Βασιλοπούλου* μὲ τὶς δώδεκα χιλιάδες δρχ. ποὺ ἔλαβα μὲ ταχυδρ. ἐπιταγὴ ἐξώφλησα τὴ συνδρομή σου ὥς τὸ τέλος Νοεμβρίου 1947· εὐχαριστῶ) *Τάκη Α. Βατικιώτη* (καινούργε μου φίλε ἔλαβα τὴν ἐπιταγή σου· σ' ἐνέγραψα συνδρομητὴ καὶ περιμένω γράμμα σου) *Θεανούλα Τρουπτσόγλου* (ἔλαβα εὐχαριστῶ) *Γελασίνα, Ἀτρείδην*, (ἔλαβα, ἐξετέλεσα παραγγελίες σας, εὐχαριστῶ καὶ περιμένω γράμματά σας· μὲ τὶς ἐντυπώσεις σας ἀπὸ τὰ καινούργια μου φυλλάδια).

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ 30ῦ Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν δημοσιευθεῖ].

ΑΠΟ σήμερον ἀρχίζει ἡ δημοσίευσις Ἀσκήσεων ἀπὸ τὰς Συλλογὰς τοῦ νέου Διαγωνισμοῦ πρὸς Σύνθεσιν, τοῦ ὁποίου ἡ προθεσμία λήγει τὴν 15ην Μαρτίου.

13. Λογοπαικτικὸς Λεξίγριφος

Ἂν *σὺ κι' ἐγὼ* μὲ κράση
πάρουμε τελικὸ
ὁ κόσμος νὰ χαλάσει!
Σὲ μιὰ στὸ δυτικὸ
ἡμισφαίριο πόλη
θ' ἀνταμώσουμε ὅλοι!

Ξύλο Ἀπελέκητο

14. Ἀναγραμματισμὸς

Τὰ γράμματά σου βάζω
ἀνάκατα, ἥρωα τοῦ Γκαῖτε.
(Κάποιο πού, βέβαια, φοριέται
ροῦχο μου ἑτοιμάζω).

Σάντα Λουκία

15. Δημῶδες Αἴνιγμα

Τὸ πουγγὶ εἶναι στρογγυλὸ
κόκκινο καὶ παχουλὸ
καὶ γεμάτο μὲ φλουράκια
ποὖν' μικρὰ σὰ σουσαμάκια.

Μωϋσῆς Κ. Κωνσταντίνης

16. Δικτυωτὸν

* * * * * * * = Ρωσικὴ χερσόνησος
* * * *
* * * * * * * = Χώρα ΒΔ. τ. Ἑλλάδος
* * * *
* * * * * * * = Ἐργάζεται τὴν γῆν
* * * *
* * * * * * * = Ἐκκίνησις πλοίου.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Σάντα Λουκία

17. Κρυπτογραφικὸν

12345678 = Ἀρχαῖος στρατηγὸς
21237858 = Ὁρμητικὴ ἐπίθεσις
3215648 = Ρωμαῖος πολιτικὸς καὶ
47858 = Τῶν ἐρήμων [στρατηγὸς
578158 = Ὀρυκτὸν
67567348 = Μυθολογικὸς τεχνίτης
7623758 = Μεγάλη πόλις Αὐστραλίας
8214357 = Συνοικία τῶν Ἀθηνῶν.

Μωϋσῆς Κ. Κωνσταντίνης

18—22. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

Κυρός, Ρῆνος, ρῦπος, ἄσπρον, λεπρός

Προσκοπικὸν Σῆμα

23. Μεσοστιχὶς

Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ρωμαῖον αὐτοκράτορα:

1. Νῆσος τοῦ Αἰγαίου, 2. Μυθολογικὸν πρόσωπον, 3. Πρόσωπον τῆς Γραφῆς, 4. Ἀκατάβλητος, 5. Σημεῖον τῆς στίξεως.

Γενναιόψυχος Ἕλλην

24. Ἐλλιποσύμφωνον

αου - οαο - αο - ωο

Γενναιόψυχος Ἕλλην

25. Γρῖφος

Ἰω Ἰω Ἰω τα Ἰω Ἰω Ἰω — Νο / τὶχ — ἔ, ὁ κάλος / ὁ μηρός!

Σάντα Λουκία

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Δὲν δημοσιεύεται Ἀγγελία ὑπερβαίνουσα τοὺς δεκαπέντε στίχους καὶ μόνον μία τοῦ καθενὸς εἰς κάθε φυλλάδιον. —Ἕως δέκα τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλᾶ στοιχεῖα δρχ. 1000. Πέραν τῶν δέκα λέξεων, 100 δρχ. ἡ λέξις μὲ ἁπλᾶ, 150 δρχ. μὲ παχέα καὶ 200 δρχ. μὲ κεφαλαῖα. Ὁ χωριστὸς στίχος δρχ. 500.

[Β — 5]

ΜΑΓΕΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ = ΡΑΚΙΝΤΖΗΣ! Μποναμὰς γιὰ τὴν Πρωτοχρονιά! Es-tu content ?

ΛΑΡΙΣΙΝΗ

[Β — 6]

Ξαναμπαίνοντας στὸ διαπλασιακὸ σαλονάκι, χαιρετῶ ὅλους-ες.

Προσκοπικὸ Σῆμα

Τυπογραφεῖον ΣΕΡΓΙΑΔΗ. Γερανίου 9, Ἀθῆναι

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΣΤΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ

Β'

Σκεφτότανε τὸν γείτονά του τὸν Ἀγουρίδη — τὸν κοινῶς λεγόμενο Ἀγουρίδα — τὸν ἄλλο του γείτονα τὸ Δέππο (τὸν Πατάτα, μὲ τ' ὄνομα), ἀλλὰ μάταια, ἡ σκέψη τῆς πατάτας μαζὶ μὲ τὴν ἀγουρίδα δὲν μποροῦσαν νὰ τοῦ ἀπομακρύνουν τὴ θλίψη.

Τὴν ἄλλη μέρα ἄλλες σκέψεις πικρὲς τὸν πλημμύρισαν. Κι' ὡς τὸ βράδυ, εἶχε καταλήξει στὸ συμπέρασμα, πὼς ὁ πατέρας του δὲν ἔκανε διόλου καλὰ νὰ τὸν πάρει ἐκεῖ πέρα κι' ὅτι οἱ δικοί του θὰ μετάνοιωναν, ἂν δὲν εἶχαν μετανοιώσει κιόλας γι' αὐτό. Ἀσφαλῶς θὰ συμφωνοῦσαν μαζί του πὼς ἔπρεπε ν' ἀκολουθήσει τὸν προορισμό του. Λοιπόν, γιὰ νὰ μὴ βάλει σὲ κόπους τοὺς δικούς του, παίρνει χαρτὶ καὶ πένα καὶ γράφει :

«Κύριε,

Σᾶς παρακαλῶ πολὺ νὰ μὲ εἰδοποιήσετε πότε μπορῶ νὰ σᾶς στείλω τὸ γιό μου Τάκη Μικρογεφυράκη. Δὲν γνωρίζω τὴν ἡμέρα ποὺ θ' ἀρχίσουν τὰ μαθήματα».

Ἔβαλε ὑπογραφὴ «Τ. Μικρογεφυράκης, κολλέγιον «Ἡ Σοφία», πῆρε κι' ἕνα φάκελλο κι' ἔγραψε τὴ διεύθυνση : «Κύριον Διευθυντὴν τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς, εἰς Ἀθήνας».

Τρεῖς μέρες ἀργότερα ἔφτασε ἡ ἀπάντηση ποὺ ἔλεγε :

«Κύριε,

Ἐπειδὴ ὁ κ. Γενικὸς Ἀρχηγὸς τῆς Σχολῆς ἀπουσιάζει, ἔχω ἐγὼ τὴν τιμὴ νὰ σᾶς πληροφορήσω ὅτι ἡ εἴσοδος τῶν μαθητῶν γιὰ τὸ πρῶτο ἔτος θὰ γίνει στὶς 21 τοῦ μηνός, ὥρα 3 τὸ ἀπόγευμα.

Μὲ ὅλη μου τὴν ἐκτίμηση . . .»

Εἶχε ὑπογράψει : «Ἀντισυνταγματάρχης Παραπόδας».

Ἔ, παιδιά, τὸν Τάκη Μικρογεφυράκη μας δὲν τὸν χωροῦσε πιὰ ἡ στολή του !

Γυρνάει καὶ λέει τοῦ γείτονά του τοῦ Ἀγουρίδα.

— Καταλαβαίνεις, δὲ θέλω νὰ μουχλιάσω ἐδῶ δὰ μέσα. Φεύγω σὲ πέντε μέρες γιὰ τὴ Στρατιωτικὴ Σχολή.

Ὁ Ἀγουρίδας τὸν κοίταξε ὑποψιασμένα καὶ σήκωσε τοὺς ὤμους.

Ἐκεῖνος ὅμως δὲ στάθηκε, δὲ λιποψύχησε.

Τὴν ἑπόμενη Πέμπτη, γυρίζοντας ἀπὸ τὸν περίπατο, ὁ φίλος μας χάνεται σὰ νὰ τὸν καταπίνει ἡ γῆ. Ἔτρεξε στὸ Σταθμὸ καὶ θετικά, μὲ ἀταραξία ποὺ ἀξίζει νὰ τὴ θαυμάσουμε, ρωτάει :

— Τὸ τραῖνο γιὰ τὴν Ἀθήνα, παρακαλῶ ;

— Στὶς 8 παρὰ πέντε, σὲ δέκα λεπτά, τοῦ ἀπαντοῦνε βιαστικὰ-βιαστικά.

Πέρασε στὴν πλατφόρμα, ἀγόρασε μιὰ ἐφημερίδα, κι' ὅταν τὸ τραῖνο ἔφτασε, ἀνέβηκε σ' ἕνα βαγόνι. Ἦταν ἐκεῖ ἐννιὰ πρόσωπά.

Κοντά του καθόταν ἕνας παχὺς κύριος. Μόλις εἶδε δίπλα του τὸν Τάκη, τὸν ρώτησε :

— Ταξιδεύεις μόνος, μικρέ μου ;

— Ναί, ἀπαντάει σὰν πειραγμένος ὁ βασιλιὰς τῆς Μαδαγασκάρης. Τὸ ἴδιο καὶ σεῖς ;

Ὁ παχὺς κύριος σὰ νὰ ταράχτηκε. Τοῦ ἀπάντησε, ὡστόσο :

— Ναί, κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο. Καί, ἂν ἐπιτρέπεται, ποῦ πηγαίνεις ;

— Στὴ Στρατιωτικὴ Σχολή.

Ὁ παχὺς κύριος ἄνοιξε τὰ μάτια.

«Μὰ εἶναι περίεργο, σκέφτηκε ὁ Τάκης, κάθε φορὰ ποὺ μιλάω γιὰ τὴ Στρατιωτικὴ Σχολὴ γουρλώνουν τὰ μάτια τους σὰν κολοκύθες».

Τὸ τραῖνο πήγαινε σιγὰ-σιγά, καὶ σταματοῦσε σ' ὅλους τοὺς σταθμούς. Κατὰ τὶς τρεῖς ἡ ὥρα τὴν αὐγή, ὁ Τάκης ποὺ κοιμόταν, ξύπνησε ἀπὸ ἕνα ρεῦμα ἀέρα, ποὺ μπούκαρε στὸ βαγόνι. Ἀνοίγει μόλις τὰ μάτια του καὶ βλέπει ἕναν ἔλεγκτὴ ποὺ ζητοῦσε τὰ εἰσιτήρια.

Καὶ τώρα ; Ἂς κάνουμε τὸν κοιμισμένο, σκέφτηκε ὁ Τάκης.

Ὁ παχὺς ἐκεῖνος κύριος, ποὺ τὰ σκεπάσματά του ἔφταναν τὸν Τάκη, ἔτεινε τὸ εἰσιτήριό του στὸν ἐλεγκτὴ ποὺ, καθὼς τοῦ τὸ ἐπέστρεφε, παρατήρησε δυὸ μικρὰ πόδια ποὺ δὲν ἔφταναν τὴ γῆ. Θά 'ναι τὸ παιδάκι του, εἶπε ἀπὸ μέσα του ὁ ἐλεγκτὴς — καὶ δυνατά :

— Κάτω τῶν τεσσάρων, ἔτσι ;

Ὁ παχὺς κύριος, μισοκοιμισμένος κιόλας, ἀπάντησε :

— Ναί, ναί . . .

Δὲν εἶχε καταλάβει τί τὸν ρωτοῦσε ὁ ἐλεγκτής. Τὸ τραῖνο ξαναβυθίστηκε στὸν ὕπνο.

Ἐκεῖνος ποὺ κατάλαβε πάρα πολὺ καλὰ τὸν ἐλεγκτή, ἦταν ὁ Τάκης. Οὔτε τεσσάρων χρονῶν! Γιὰ ἕνα μεγάλο ἐξερευνητὴ κάτι τέτοιο δὲν ἦταν βέβαια καὶ τόσο εὐχάριστο, μὰ καθὼς δὲν εἶχε εἰσιτήριο τοῦ ἦρθε πολὺ καλά.

Τὸ πρωὶ μπήκανε στὴν Ἀθήνα. Τί ὄμορφη πολιτεία ! Ὁ Τάκης δὲν εἶχε ξαναδεῖ μιὰ τόσο μεγάλη καὶ τόσο ὄμορφη πόλη, μὰ ταράχτηκε, λέτε ; Ἄ, μπᾶ ! Δὲν ταράζεται γιὰ τόσο λίγο ἕνας ἐξερευνητής. Ἄλλωστε δὲν εἶχε καὶ καιρὸ νὰ τὸ καλοσκεφτεῖ. Καὶ τὸ τοπεῖο ἀκόμα ποὺ ἔβλεπε δὲν προλάβαινε νὰ τὸ καλοκοιτάξει. Ἔχουμε ἄλλες δουλιές !

Ἄνοιξε τὸ πακέτο ποὺ εἶχε μαζί του, ἔβγαλε τὴν ταινία, κάρφιτσωσε στὰ στήθη του τρία παράσημα, στὰ μανίκια ἔφτὰ σειρὲς χρυσὰ γαλόνια, φύτεψε στὸ πιλήκιο του ἕνα μεγάλο λοφίο, ποὺ ἔμοιαζε σὰ νὰ τὸ εἶχαν ξερριζώσει ἀπὸ ἕνα παλιὸ ξεσκονιστήρι, ντύθηκε μ' ὅλα αὐτὰ καὶ κατέβηκε στὴν πλατφόρμα, τὴ στιγμὴ ποὺ σταματοῦσε τὸ τραῖνο.

Τώρα ὅμως, θὰ τοῦ ξαναζητήσουν τὸ εἰσιτήριο ; Καὶ τί θὰ γίνει ; Μὰ νά, ὁ παχὺς κύριος πηγαίνει μπροστά. Χωρὶς νὰ διστάσει στιγμή, τρέχει ἀπὸ πίσω του, μὰ περνόντας ἀπὸ τὸν ἔλεγχο τὸν σταματοῦν.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ